

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA SKARBU.

Cena niniejszego numeru 80 mk. (z przesyłką pocztową 82 mk.). Prenumerata kwartalna 400 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem 150 mk. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy hierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64, tel. admin. № 512-71.

TREŚĆ: **Podatki bezpośrednie:** 485. Okólnik w sprawie odbitki „Wskazówki dla gospodarzy wiejskich”. 486. Uwaga w sprawie zużytkowania wykazów poborów na rzecz Skarbu Państwa sporządzonych przez notariuszów, w celu wymiaru podatku dochodowego oraz w sprawie sprostowania omyłek drukarskich, zaszłych w instrukcji z d. 7 lipca 1921 r. 487. Ogłoszenia Urzędów Skarbowych w sprawie podatku przemysłowego.

Podatek spadkowy i od darowizn: 488. Komunikat w sprawie opodatkowania spadków. 489. Okólnik w przedmiocie uzupełnienia przepisów wykonawczych w sprawie opodatkowania spadków i darowizn. 490. Okólnik w sprawie postępowania przy wpłatach na poczet podatku spadkowego (płat spadkowych), wymierzonego przez b. władze skarbowe rosyjskie. 491. Uwolnienia od podatków spadkowego i od darowizn. 492. Komunikat Min. Skarbu w sprawie zawiadomienia Urzędu Skarbowego o śmierci spadkodawcy.

Opłaty stemplowe: 493. Uwaga w sprawie wykazów poborów na rzecz Skarbu Państwa.

Podatki konsumcyjne: 494. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 6/X 1921 r. o zniesieniu akcyzy od gilz i bibulek papierosowych.

Przepisy ogólne o monopolach państwowych: 495. Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 26/IX 1921 r. w sprawie zniesienia monopolu handlu względnie sekwestru cukru i zaprowadzenia jednolitego podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Przepisy celne: 496. Okólnik o postępowaniu w sprawach o karaniu przemytnictwa. 497. Komunikat Min. Skarbu w sprawie zwinięcia ekspozytury celnej w Ożeninie.

Długi państwowe: 498. Komunikat P. K. K. P. w sprawie rejestracji i ostemplowania obligacji przedwojennych pożyczek państwowych austriackich i węgierskich.

Pożyczki państwowe: 499. Ustawa z d. 4/X—1921 r. w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do zaciągnięcia w Polskim Banku Krajowym pożyczki w kwocie 120.001.000 mk.

Sprawy walutowe: 500. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z d. 25/VIII 1921 r. w przedmiocie powoływania i zwalniania oraz praw i obowiązków maklerów giełdach pieniężnych w Polsce. 501. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z d. 7/IX 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie podwyższenia opłat probierczych. 502. Komunikat P. K. K. P. w sprawie wycofania z obiegu niektórych banknotów pierwszej emisji. 503. Komunikat P. K. K. P. w sprawie cen złota i srebra nabywanego na rachunek Ministerstwa Skarbu.

Przepisy o instytucjach bankowych: 504. Ustawa z d. 4/X 1921 r. w przedmiocie podwyższenia gwarancji Skarbu, Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydawania obligacji komunalnych Polskiego Banku Krajowego.

Prawo ubezpieczeniowe: 505. Postanowienie o zatwierdzeniu i ogólne warunki ubezpieczeń od ognia w Polsce Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Ruch służbowy: 506. Wykaz ruchu służbowego w Min. Skarbu za miesiąc wrzesień 1921 r.

Przepisy emerytalne: 507. Komunikat Min. Skarbu w sprawie wydania rozp. wykon., podwyższającego dotychczasowe pobory emerytów.

Podatki bezpośrednie.

485.

OKÓLNİK L. 2927/21 D. P. O. W. 5.

Do wszystkich Izb Skarbowych b. zaborów: rosyjskiego i austriackiego.

W najbliższym czasie Izby Skarbowe i podległe im Urzędy, względnie Inspektoraty skarbowe, z wyjątkiem obejmujących wyłącznie okręgi miejskie, otrzymają jednocześnie z kolejnym numerem „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu” pewną ilość druku, zawierającego „Wskazówki dla gospodarzy wiejskich”, celem ułatwienia im sporządzania zeznań do państwowego podatku dochodowego i podatku majątkowego, a mianowicie:

- 1) do każdej Izby skarbowej wysyła się po 10 egz.,
- 2) do każdego z urzędów, względnie Inspektora-

tów skarbowych, z wyjątkiem I, II, III, IV i V urzędów w Warszawie, I, II, III w Łodzi, po 40 egz.

Rozsyłany druk jest odbitką komunikatu do pism ludowych, wydrukowanego na żądanie Sejmowej Podkomisji Skarbowo-budżetowej i pozostaje w pewnym związku z okólnikiem z dnia 7 września r. b. L. 2447, polecającym informowanie i pouczanie pisarzy, względnie sekretarzy gminnych co do sposobu i porządku należytego wypełniania zeznań do podatku dochodowego i podatku majątkowego.

Z uwagi, że należyte wypełnienie formularzy tych zeznań dotyczy nie tylko interesów podatników, lecz w równej mierze obchodzi bezsprzecznie i Skarb Państwa, oraz że większość gospodarzy wiejskich uskarża się przez usta swych posłów na napotykaną trudność przy sporządzaniu zeznań do wyżej wymienionych podatków, poleca Ministerstwo Skarbu, by Izby zarówno same bezpośrednio, jak i przez podległe sobie urzędy, względnie Inspektoraty skarbowe zajęły się możliwie najszerszym rozpowszechnieniem

przesłanej broszury wśród ludności wiejskiej, co łatwo się da między innymi sposobami skutecznie przez urzędy gminne, gdzie głównie sporządzają się wszelkie zeznania dla mieszkańców wsi, oraz za pośrednictwem plebanów i nauczycieli wiejskich, starożyszeń spółdzielczych i t. p.

Za Ministra Skarbu:

(—) *B. Markowski.*

Podsekretarz Stanu.

486.

U W A G A.

„W sprawie użytkowania wykazów poborów na rzecz Skarbu Państwa, sporządzonych przez notariuszów, w celu wymiaru podatku dochodowego oraz w sprawie sprostowania omyłek drukarskich, zaszytych w instrukcji z dnia 7 lipca 1921 r., w przedmiocie wynagrodzenia świadków i znawców* wzywanych w sprawach podatku dochodowego i podatku majątkowego. Patrz ustępy 6 i 7 okólnika w przedmiocie uzupełnienia przepisów wykonawczych w sprawie opodatkowania spadków i darowizn, ogłoszonego w numerze niniejszym pod poz. 488”.

487.

Ogłoszenia Urzędów Skarbowych w sprawie podatku przemysłowego.

OBWIESZCZENIE.

Urząd Skarbowy w Radomiu komunikuje, że nakazy płatnicze na podatek procentowy od zysków z przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych za rok 1920 zostały rozesłane płatnikom 15 sierpnia 1921 roku w Radomiu przez Komendę Policji Państwowej i w powiecie Radomskim przez Urzędę Gminne.

Naczelnik Urzędu Skarbowego

A. Fomici m. p.

Na zasadzie art. 25 ustawy z dn. 6/VII 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze b. zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym (Dz. Ust. R. P. № 66 poz. 437), przewodniczący Komisji Miejskowej do spraw podatku przemysłowego w Przasnyszu podaje do ogólnej wiadomości, że nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku za 1920 r. od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych zostały rozesłane dn. 1 lipca 1921 r.

Przasnysz, dn. 1 lipca 1921 r.

Przewodniczący Komisji Miejskowej w Przasnyszu

(—) *H. Lamprycht.*

Ogłoszenie.

Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych w Augustowie podaje do wiadomości, że nakazy płatnicze na podatek procentowy od zysku za rok 1920 rozesłane zostały płatnikom za pośrednictwem Komendy Policji Państwowej w Augustowie i odpowiednich Urzędów Gminnych dnia 15 września r. b. i że reklamacje przeciw podstawom wymiarowym jak i kwotom podatku można wnieść w terminie miesięcznym od dnia doręczenia nakazu (art. 31 Ustawy z dn. 6/VII 1920 r.) do komisji miejscowej dla spraw podatku przemysłowego przy wspomnianym Urzędzie.

Augustów, dnia 15 września 1921 r.

Ogłoszenie.

Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych w Opatowie w myśl art. 25 ust. o podatku przemysłowym z dnia 6 lipca 1920 r. podaje do publicznej wiadomości, że nakazy płatnicze podatku procentowego od zysku względnie zarobku za rok podatkowy 1920 rozesłano dla doręczenia kontrahentom do gmin i Magistratów powiatu Opatowskiego dnia 27 lipca i 27 sierpnia b. r.

Obwieszczenie

Komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego przy Urzędzie Skarbowym podatków i oplat skarbowych w Gostyninie.

Na zasadzie art. 25 Ustawy z dnia 6 lipca 1920 r., Dz. Ust. R. P. № 66, p. 437 Przewodniczący Komisji Okregu Gostynińskiego podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 września 1921 roku rozesłano za pośrednictwem Urzędów gminnych i Magistratu m. Głębina nakazy płatnicze podatku procentowego od zysku na r. 1920 od przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Ogłoszenie

Miejscowej komisji do spraw podatku przemysłowego Okregu Urzędu Skarbowego w Ostrołęce.

Na zasadzie postanowienia art. 25 ustawy z dnia 6-go lipca 1920 r. o podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. № 66, poz. 437) podaje się do wiadomości osób interesowanych, iż nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych na r. 1920 zostały w dniu dzisiejszym wysłane do Komendy Policji Państwowej i Urzędów Gminnych dla doręczenia płatnikom.

Wymierzone kwoty podatku należy wpłacić do Kasy Skarbowej w Ostrołęce najpóźniej do dnia 29 października r. b., w tym że terminie można wnieść do Komisji Miejskowej przy Urzędzie Skarbowym reklamacje przeciwko wymiarowi podatku.

Po upływie tego terminu żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

Ostrołęka, dnia 29 września 1921 r.

Przewodniczący Komisji,

Naczelnik Urzędu Skarbowego

(—) *B. Lipiński.*

Obwieszczenie.

Na zasadzie art. 25 ustawy z dn. 6 lipca 1920 r. Dz. Ust. R. P. № 66, poz. 437, podaje się do publicznej wiadomości, że dnia 1 października 1921 roku rozesłano nakazy płatnicze podatku procentowego od zysku na rok 1920 od przedsiębiorstw nie obowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych.

Przeciw ustalonym sumom zysków względnie zarobkom jak również wymierzonym kwotom podatku, mogą płatnicy na podstawie postanowienia art. 26 wyż. powołanej ustawy tudzież § 34 rozp. Ministra Skarbu z dnia 10/XII 1920 r. (Dz. U. R. P. № 1 1921 r. poz. 1) wnieść reklamacje do Komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego przy Urzędzie Skarbowym podatków i oplat skarbowych w terminie najpóźniej do dnia 1 listopada 1921 r.

W tym samym terminie mają być zapłacone wymierzone kwoty podatku procentowego od zysku, gdyż wniesienie reklamacji nie uchyla w myśl art. 32 powołanej ustawy obowiązku uiszczenia podatku w wyznaczonym wyżej terminie.

Podatek niezapłacony w tym terminie będzie przymusowo ściągany z doliczeniem odsetek za zwłokę w wysokości 1% miesięcznie.

Pułtusk, dnia 1 października 1921 r.

Przewodniczący Komisji

(—) *F. Czapliski.*

Obwieszczenie.

Na zasadzie art. 15 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 24 października 1919 r. (Dz. Urz. Zarz. Cyw. Nr. 26 z dnia 6 listopada 1919 r. poz. 274) o podatku przemysłowym, Przewodniczący Komisji Szacunkowej do spraw podatku przemysłowego w Krzemieńcu, podaje do publicznej wiadomości, że nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku za rok podatkowy 1920 zostały rozesłane w dniu 28 września r. b. za pośrednictwem Magistratów i Wójtów gminnych powiatu Krzemienieckiego celem doręczenia poszczególnym płatnikom.

Zażalenia (reklamacje) przeciwko wymiarowi tego podatku należy wnieść do wskazanej wyżej Komisji Szacun-

kowej w terminie 2-ich tygodni od daty ogłoszenia o rozesłaniu nakazów płatniczych.

Reklamacje wniesione potym terminie uwzględnione nie będą.

Krzemieńiec, dnia 28 września 1921 r.

Ogłoszenie.

Przewodniczący Komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego w Sokolowie podaje do wiadomości, że nakazy płatnicze na wymierzony podatek procentowy od zysków przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych za rok 1920, zostały rozesłane w dniu 30 września 1921 roku.

Reklamacje przeciw wymiarowi tego podatku mogą być wnoszone do podanej wstępnie Komisji, w terminie do dnia 30 października 1921 roku.

Ogłoszenie.

Na zasadzie art. 25 ust. z dnia 6/7 1920 Dz. U. Rzp. P. Nr. 66, podaje się do wiadomości osób interesowanych, że w dniu dzisiejszym zostały rozesłane kontrybucjom — nakazy płatnicze na wymierzony przez miejscową Komisję do spraw podatku przemysłowego procentowy podatek od zysku przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych wolnych zajęć zawodowych w powiecie Radzyńskim za rok 1920.

Podatek ten podlega wpłaceniu do Kasy Skarbowej w Radzynie w terminie do dnia 31 października 1921 r.

Reklamacje przeciw wymiarowi podatku można wnieść do wspomnianej wyżej Komisji w terminie do dnia 31 października 1921 roku.

Radzyń, dnia 1 października 1921 roku.

Ogłoszenie.

Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Węgrowie w myśl art. 25 ustawy o podatku przemysłowym z dnia 6 lipca 1920 r. podaje do publicznej wiadomości, że nakazy płatnicze podatku procentowego od zysku i zarobku za rok podatkowy 1920 rozesłane dla doręczenia kontrybucjom powiatu Węgrowskiego, dnia 1 października 1921 roku.

Obwieszczenie.

Przewodniczący Komisji miejscowej do spraw podatku przemysłowego przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Siedlcach na zasadzie art. 25 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 63, poz. 437), podaje do publicznej wiadomości, że dnia 30 września 1921 r. rozesłano nakazy płatnicze podatku procentowego od zysku na rok 1920 od przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych, osobistych zajęć przemysłowych i samodzielnych walnych zajęć zawodowych.

Ogłoszenie.

Urząd Skarbowy pod. i opłat skarbowych w Ostrowiu w myśl art. 25 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 66, poz. 437) zawiadamia właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz osoby, wykonywujące osobiste wolne zajęcia zawodowe, iż nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych za rok 1920 dla tych kontrybucjentów, którym dotychczas nie doręczono, zostały wysłane do Magistratu i Urzędów gmin w dn. 17 października 1921 r. dla doręczenia płatnikom.

Termin zapłacenia tego podatku do Kasy Skarbowej w Ostrowiu ubiega z dniem 20 listopada 1921 r.

Zaznacza się przytem, że w myśl art. 27 powołanej wyżej ustawy, nieotrzymanie lub opóźnienie w doręczeniu nakazu płatniczego nie może być podstawą do przedłużenia terminu do wniesienia reklamacji, określonego w nakazach płatniczych.

Ostrów, dn. 17 października 1921 r.

Ogłoszenie.

W myśl art. 25 Ustawy o podatku przemysłowym z dnia 6 lipca 1920 r. w przedmiocie ujednostajnienia na obszarze byłego zaboru rosyjskiego ustaw i rozporządzeń o podatku przemysłowym, Przewodniczący Komisji Miejscowej do

spraw podatku przemysłowego w Łomży podaje do publicznej wiadomości, że nakazy płatnicze na procentowy podatek od zysku na rok 1920 zostały rozesłane w dniu 18 października r. b. za pośrednictwem Komendy Policji w Łomży, Magistratów i Urzędów gminnych powiatu Łomżyńskiego, dla doręczenia poszczególnym płatnikom. Termin płatności podatku do 15 listopada 1921 r.

Łomża, dnia 19 października 1921 r.

Podatek spadkowy i od darowizn.

438.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

W sprawie opodatkowania spadków.

Według przepisów, obowiązujących na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego oraz powiatów białostockiego, bielskiego i sokólskiego mają spadkobiercy i legatarjusze zawiadomić Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych o śmierci spadkodawcy w ciągu miesiąca od dnia, w którym się o niej dowiedzieli. Ten sam obowiązek ma wykonawca testamentowy, kurator spadku wakującego oraz ojciec lub opiekun spadkobiercy (legatarjusza) małoletniego lub bezwłasnowolnego (§ 53 rozporządzenia z dn. 22 lipca 1920 r., Dziennika Ustaw, Nr. 78, poz. 524).

Osoby te jeśli nie dopełniły obowiązku powyższego ulegają grzywnie do wysokości 50.000 marek (art. 32 Przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dn. 2 czerwca 1920 r., Dziennika Ustaw Nr. 49, poz. 300).

W myśl rozporządzenia ministerjalnego z dnia 5 sierpnia 1921 r. (ogłoszonego w dniu 28 września 1921 r. w Nr. 79 Dziennika Ustaw pod poz. 543) grzywna nie będzie nałożona, mimo niedopełnienia obowiązku, o którym mowa — jeśli spadkodawca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r. do dnia 28 października 1921 r., a Urząd Skarbowy otrzyma od którejkolwiek z osób wyżej wymienionych za wiadomienie o śmierci spadkodawcy najpóźniej w dniu 28 grudnia 1921 r.

Kto więc dotychczas nie wypełnił obowiązku zawiadomienia Urzędu Skarbowego o śmierci spadkodawcy, uniknie kary, jeśli zawiadomi w terminie ulgowym, t. j. do dnia 28 grudnia 1921 r.

Co do wypadków śmierci, które zajdą po dniu 28 października 1921 r., władze skarbowe w razie niezawiadomienia o śmierci spadkodawcy w ciągu miesiąca będą bezwzględnie wymierzały grzywny. Tak samo uczynią co do wypadków dawniejszych, o ileby strony nie dotrzymały terminu ulgowego.

Zawiadomienie można wnieść na piśmie lub ustnie. Należy podać: imię, nazwisko i zawód spadkodawcy; miejscowość (dokładny adres), w której stale zamieszkiwał oraz tę, w której zmarł (jeśli śmierć nastąpiła poza miejscem stałego zamieszkania); imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich spadkobierców i legatarjuszków; wreszcie wszystkie miejscowości (w kraju i zagranicą), w których znajduje się majątek spadkowy.

Jeśli jest kilku spadkobierców (legatarzuszów), to oczywiście wystarczy zawiadomienie, wystosowane do Urzędu Skarbowego przez jednego z nich.

489.

OKÓLNIAK L. 1464/21 S. IV.

W przedmiocie uzupełnienia przepisów wykonawczych w sprawie opodatkowania spadków i darowizn.

Do Izby Skarbowych i do Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych, działających na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego oraz powiatów: białostockiego, bielskiego i sokólskiego.

W Nr. 79 Dziennika Ustaw ogłoszone zostało pod pozycją 543 rozporządzenie z dnia 5 sierpnia b. r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 22 lipca 1920 r., zawierającego przepisy wykonawcze w przedmiocie opodatkowania spadków i darowizn.*)

Najważniejsze inowacje, wprowadzone nowym rozporządzeniem, są następujące:

1) Podczas gdy dotychczas tylko notariusz był obowiązany przysyłać Urzędowi Skarbowemu odpis spisu inwentarza (§ 60 ustęp c. R. W.), to na przyszłość mają to czynić (w myśl § 58 a) również inne organa, powołane do sporządzenia spisu inwentarza w myśl przepisów o postępowaniu sądowym. Takimi organami są w myśl art. 1724 ust. postępow. sąd. cyw. obowiązującego na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego (w związku z art. 1688) komornik oraz wójt gminy (w myśl art. 1403 tejże ustawy, obowiązującego na obszarze powiatów białostockiego, bielskiego i sokólskiego do sporządzenia spisów inwentarza powołani są komornicy).

Przepis powyższy obowiązuje od dnia 29 października 1921 r.; komornicy zatem i wójtowie obowiązani są przysyłać odpisy spisów inwentarza, począwszy od dnia 29 października b. r. (§ 3 nowego rozporządzenia).

2) Podczas, gdy dotychczas notariusze przysyłać Urzędowi Skarbowemu uwierzytelniony odpis aktu darowizny tylko wyjątkowo, mianowicie w wypadkach, przewidzianych w §§ 88 i 91 R. W., to według nowego rozporządzenia (w myśl § 91 R. W. w brzmieniu obecnym) mają przysyłać odpis każdego aktu darowizny, jaki zdziałany będzie począwszy od dnia 1 października b. r. (§ 3 nowego rozporządzenia).

Odpisy te przyspieszą i ułatwią kontrolę, która według postanowień dotychczasowych mogła być przedsięwzięta dopiero przy rewizji u notariusza i zniewalała do sporządzania odpisów lub wyciągów, powodując przez to dużą stratę czasu.

Kontrola, o której mowa, ma na celu w szczególności stwierdzenie, czy wartość, przyjęta przez notariusza za podstawę obliczenia podatku, odpowiada wartości rzeczywistej (§ 12 R. W.). Okazało się bowiem, że kontrahenci, zawierający umowę darowizny, podają często notariuszowi wartość w kwocie bardzo niskiej, daleko odbiegającej od wartości sprzedażnej.

Urząd Skarbowy ma każdy odpis aktu darowizny wciągnąć do księgi darowizn (§ 8 Instrukcji sp.), oraz do skorowidza (§ 9 Instr. sp.). O ile Urząd Skarbowy jest zdania, że suma wartości ogólnej przedmiotu darowizny (§§ 12, 14, 18 oraz 84 R. W.), przyjęta przez notariusza za podstawę obliczenia podatku, a nie przewyższająca 200.000 marek odpowiada wartości rzeczywistej, i że także pod żadnym innym względem wymiar nie jest wadliwy, to załatwia akt przez wypisanie na nim umotywowanej decyzji o zaniechaniu wymiaru i wypełnia kolumnę 9 księgi spadków (analogia z § 44 R. W. i § 28 Instr. sp.). W innych razach przedkłada akta Izbie Skarbowej w drodze załatwienia odrębnego (§ 30 Instr. sp.) z umotywowanym wnioskiem w przedmiocie wymiaru dodatkowego lub zaniechania wymiaru (to ostatnie wtedy, gdy zdaniem Urzędu Skarbowego niema powodu do wymiaru dodatkowego, a suma wartości ogólnej, przyjęta przez notariusza, przewyższa 200.000 mk.).

Izba Skarbowa, o ile uzna, że należy dokonać wymiaru dodatkowego (§ 99 R. W., § 83 Instr. sp.) z tego powodu, że suma wartości ogólnej, przyjęta przez notariusza, nie odpowiada wartości rzeczywistej, ma wymierzyć podatek bądź obdarowanemu, bądź darującemu (art. 17 i 19, ustęp b. Przep. o op. sp.). Nie można wymierzać podatku notariuszowi, on bowiem nie jest obowiązany do przedsięwzięcia dochodzeń, celem ustalenia wartości (brak zatem warunku, przewidzianego w art. 19 ustępie c. Przep. o op. sp.).

3) Co do odpisów, które notariusze mają przysyłać Urzędowi Skarbowemu w myśl §§ 60 i 91 R. W. (odpisów testamentów, spisów inwentarza, aktów działy i aktów darowizny) ustanowiono stałe terminy przesyłki: 5 i 20 dnia każdego miesiąca (§ 60 część trzecia R. W.).

Po raz pierwszy mają notariusze przysłać odpisy: za drugą połowę października b. r. do dnia 5 listopada b. r. (§ 3 nowego rozporządzenia).

4) Formularz „wykazu poborów na rzecz Skarbu Państwa”, który notariusze przysyłać Izbie Skarbowej w dwóch egzemplarzach w myśl § 93 R. W., uległ zmianie przez ściągnięcie trzech pierwszych kolumn dotychczasowych w jedną, przez nową stylizację dotychczasowych kolumn 4 i 5 (obecnych 3 i 4) i dodanie jednej kolumny nowej: obecnej 2.

Ze słów „Treść aktu”, użytych w napisie kolumny 3, wynika, że dane, co do obszaru i rodzaju uprawy (wymienione w tym napisie nawiasowo) ma notariusz podać tylko o tyle, o ile są określone w samym dokumencie, podlegającym opłacie. Notariusz nie ma więc przeprowadzać dochodzeń, celem stwierdzenia tych danych, jeśli nie wynikają z treści dokumentu.

Notariusze mają wykazy poborów według nowego wzoru sporządzić po raz pierwszy za październik 1921 r. i przedłożyć je do 15 listopada.

5) §§ 85 i 86 Instr. sp. otrzymują niniejszym brzmienie następujące:

„§ 85. Dla każdego notariusza, mającego siedzibę w okręgu Izby Skarbowej, należy prowadzić wykaz, obejmujący ośm rubryk, z napisami następującymi:

1) Rok i miesiąc. 2) Wykaz poborów wszedł dnia 3) Notariusz pobrał: ogółem mk. . . . fen. . . . 4) Opłat stemplowych mk. . . . fen. . . .

*) P. Dziennik Urzędowy Min. Sk. Nr. 37, poz. 444.

5) Podatku od darowizn mk. . . . fen. . . . 6) Wykaz poborów przesłano Izbie Kontroli dnia
7) Urzędowi Skarbowemu dnia 8) Uwagi.

Do kolumn 3—5 należy zapisywać sumy miesięczne kolumn 5—7 „wykazu poborów”.

W drugiej połowie każdego miesiąca Izba stwierdza, czy odnośny notariusz przedłożył wykaz poborów (§ 93 R. W.) za miesiąc ubiegły. Treść zarządzeń, wydanych w razie nieprzedłożenia wykazu należy notować w kol. 8.

§ 86. Izba Skarbowa sprawdza podsumowania w kol. 5—7 wykazu poborów oraz stwierdza, czy dane, co do wpłat, uwidocznione przy końcu wykazu, są zgodne ze stanem rzeczy, uwidocznionym w wykazach szczegółowych (§ 8 Instrukcji rachunkowej dla Izby Skarbowych; Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 12 z 1920 r., poz. 165).

Następnie Izba Skarbowa przesyła jeden egzemplarz Izbie Kontroli (§ 87 ustęp 8), drugi zaś—po przejrzaniu poszczególnych pozycji wykazu temu Urzędowi Skarbowemu, w którego okręgu dany notariusz ma siedzibę.

Przejrzenie poszczególnych pozycji ma na celu stwierdzenie prawidłowości obliczeń, o ile to stwierdzenie da się uskutecznić przez samo porównanie kolumny 6, względnie 7 z kolumnami 3 i 4. O dostarczonych nieprawidłowościach lub nasuwających się wątpliwościach ma Izba Skarbowa zawiadomić Urząd Skarbowy równocześnie z przesłaniem mu wykazu poborów i udzielić wskazówek, co do dalszych zarządzeń.

6) Urząd Skarbowy ma dla każdego notariusza, mającego siedzibę w jego okręgu, utworzyć osobną okładkę z napisem „Notariusz NN. w, jako specjalny poborca” i w niej przechowywać „wykazy poborów”, przesyłane przez Izbę Skarbową w myśl § 86 Instr. sp. (ustępu 5 niniejszego okólnika).

Ponieważ Urząd Skarbowy będzie otrzymywał od notariusza odpisy wszystkich aktów darowizny (ustęp 2 niniejszego okólnika), przeto właściwe znaczenie „wykazu poborów” ujawniać się będzie w zakresie opłat stemplowych. Wykaz poborów w nowej formie (mianowicie ze względu na kolumny 2 i 3) ułatwi rewizję akt u notariuszów. Urząd Skarbowy bowiem już przez przejrzanie wykazu poborów stwierdzi, które pozycje dotyczą transakcji ważniejszych i na te przede wszystkim zwróci uwagę przy rewizji.

Poza tem „wykaz poborów” może stać się dla władzy skarbowej jednym z środków, umożliwiających jej trzymanie ręki na pulsie życia gospodarczego i użytkowanie władomości o zjawiskach gospodarczych, w nim stwierdzonych również dla celów wymiaru podatku dochodowego.

7) Nowe rozporządzenie zapełnia lukę, zostawioną w art. 23 Przep. o op. sp., określa mianowicie (w § 66a) sposób ustalania wartości sprzedażnej przez władzę skarbową.

Co do stwierdzania wartości przy pomocy znawców oraz co do wynagradzania ich stosować należy w myśl powołanego § 66a) przepisy obowiązujące w tym przedmiocie w zakresie podatku majątkowego. W szczególności więc także w zakresie opodatkowania spadków i darowizn obowiązuje instrukcja z dnia 7 lipca 1921 r. „w przedmiocie wynagrodze-

nia świadków i znawców” (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 27/28, poz. 329).*)

Wykaz, przewidziany w § 14 powołanej instrukcji, należy prowadzić dla podatków spadkowego i od darowizn oddzielnie od takiegoż wykazu, przewidzianego dla podatków dochodowego i majątkowego. W kolumnie 1 należy prócz numeru kolejnego wymieniać numer sprawy (§ 10 Instr. sp.).

Kredyt na pokrycie wynagrodzeń znawców zawiera dział 2 § 10 preliminarza budżetowego Ministerstwa Skarbu („Komisje podatkowe, rzeczoznawcy i informatorzy”).

O ile kosztą ustalenia wartości nałożono podatnikowi do zwrotu (art. 23 Przep. o op. sp.; § 33 ustęp 7, oraz §§ 38 i 61 Instr. sp.), podatnik odnośną kwotę wpłacił, to Izba Skarbowa, stwierdziwszy taką wpłatę bądź z dowodu przychodowego (§§ 74 i 76 Instr. sp.), bądź „wykazu wpłat, niezgodnych z księgą bieżącą” (§ 52 Instr. sp.), ma ją zarachować w dziale 5 § 11 („Różne dochody”). Tak należy postąpić także wówczas, jeśli wpłata nastąpiła w Kasie Skarbowej, podlegającej danej Izbie Skarbowej, ale na rachunek Urzędu Skarbowego, podlegającego Izbie innej (§ 75 Instr. sp.).

8) W przedmiocie wymierzania przez Izbę Skarbową warszawską podatku spadkowego od majątków zagranicznych, wydawanych za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych (§ 44, część druga R. W.), nastąpi osobna instrukcja.

9) Odnośnie do komunikatu, wydrukowanego w niniejszym numerze Dziennika Urzędowego pod poz. . . . poleca się Urzędowi Skarbowemu, aby starały się bezustannie w odpowiedni sposób o popularyzację wiadomości o obowiązku zawiadamiania o wypadkach śmierci (art. 22 Przep. o op. sp., oraz §§ 53 i 54 R. W.) o terminie ulgowym, wpływającym w dniu 28 grudnia b. r., tudzież o karach za niedopełnienie wspomnianego obowiązku (art. 32 Przep. o op. sp.). Chodzi oczywiście przede wszystkim o ludność wiejską i małomiejską, a sposobnością najstosowniejszą jest kontakt urzędowy z funkcjonariuszami urzędów gminnych.

Po upływie terminów, wymienionych w komunikacie, mają Urzędy Skarbowe w wypadkach niezawiadomienia o śmierci spadkodawcy zawsze wymierzyć grzywnę. Co do wysokości grzywny należy pamiętać o tem, że chodzi o działalność pedagogiczną, że zatem grzywny w pierwszym czasie powinny być stosunkowo niewysokie; dopiero w miarę rozpowszechnienia się świadomości o odnośnym obowiązku ustawowym, należy wymiar grzywnien stopniowo zwiększać.

Nie należy wymierzyć grzywny, jeśli strona wprowadziła zawiadomienie o wypadku śmierci, ale nie ten Urząd Skarbowy, który jest właściwy, w myśl § 55 R. W., lecz inny. Urząd bowiem niewłaściwy winien akt odstąpić właściwemu (§ 4 Instr. sp.).

*) W tekście, wydrukowanym w Dzienniku Urzędowym zaszyły następujące omyłki drukarskie: 1) w § 9, w wierszu trzecim, zamiast „1.000 mk.”, winno być „100 mk.”; 2) w § 12, w wierszu trzecim po wyrazie „się”, należy wstawić słowo „nie”; 3) w § 16, w wierszu ostatnim, zamiast „11”, winno być „9”; 4) w § 19, w wierszu siódmym po wyrazie „badanie” należy wstawić słowo „wymaga”.

a powołany § 55 zawiera tylko wskazówkę, mającą na celu uproszczenie czynności urzędowych, a nie jest przepisem wiążącym.

Warszawa, dnia 15 października 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. () B. Markowski.

490.

OKOŃNIK L. 1682 21. S. IV. W. 1.

w sprawie postępowania przy wpłatach na poczet podatku spadkowego (opłat spadkowych), wymierzonego przez b. władze skarbowe rosyjskie.

Do Izb Skarbowych oraz Urzędów Skarbowych P. i O. S. (Inspektoratów Skarbowych), mających siedzibę na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej.

Zdarza się, że strony objawiają chęć uiszczenia podatku spadkowego (opłat skarbowych), wymierzonego przez b. władze rosyjskie. Czynią to zwłaszcza wtedy, gdy podatek jest zabezpieczony hipotecznie, a strony pragną uwolnić się od tego ciężaru.

W przypadkach takich mają Urzędy Skarbowe (Inspektoraty Skarbowe) postępować w następujący sposób:

Podanie strony (lub przypomnienie z urzędu w przypadkach ustnej prośby należy — o ile dotyczącej należności nie zapisano poprzednio do księgi bierzezej (§ 43 Instr. sp.) — zapisać do księgi spadków (§ 2 Instr. sp.), wypełniając kol. 1, 3 i 4 oraz do skowrowidza (§ 9 Instr. sp.).

Urząd ma następnie sprawdzić z możliwie największą dokładnością ile wynosi zalegający podatek spadkowy i należność stwierdzoną wciągnąć do księgi bierzezej, wypełniając kol. 1 oraz 3 — 7; zarazem należy pozycję tej księgi uwidocznic na odpowiednim akcie, a liczbę kolejną tego aktu oraz datę wciągnięcia do księgi bierzezej zapisać do kol. 8 księgi spadków.

Gdy następnie Urząd otrzyma zawiadomienie o wpłaceniu należności, wpisze tę wpłatę do księgi bierzezej, wypełniając kol. 16, 17, 18, 22 i 23, ewentualnie też kol. 19 i 20. Wymiar i wpłatę należy oczywiście zapisać również do konta przychodowego księgi głównej.

W podobny sposób należy postępować, jeśliby władze skarbowe dowiedziały się w innej drodze, że zalega podatek spadkowy nie zapisany do księgi bierzezej.

Warszawa, dnia 12 października 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. () B. Markowski.

491.

UWOLNIENIA

od podatków: spadkowego i od darowizn na podstawie art. 4 ustawy z dn. 18 maja 1921 r. Dz. U. Nr. 46, poz. 279 o uwolnieniu aktów pomocy dla żołnierzy wojska polskiego od opłat skarbowych.

Ministerstwo Skarbu udzieliło Towarzystwu Zagród dla Polskich Inwalidów im. Tad. Kościuszki w Krakowie rozporządzeniem z dnia 12 października 1921 r. L.: 1001 21 S. IV uwolnienia od podatku spadkowego i od darowizn w ramach art. 4 ustawy z dnia 18 maja 1921 r. Dz. U. Nr. 46, poz. 279.

Warszawa, dnia 12 października 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. () B. Markowski.

492.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Według przepisów, obowiązujących na obszarze dawnego Królestwa Kongresowego oraz powiatów białostockiego, bielskiego i sokólskiego, mają spadkobiercy i legatariusze zawiadomic Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych o śmierci spadkodawcy w ciągu miesiąca od dnia, w którym się o niej dowiedzieli. Ten sam obowiązek ma wykonawcą testamentowy, kurator spadku wakującego oraz ojciec lub opiekun spadkobiercy (legatariusza) małoletniego lub bezwłasnowolnego (par. 53 rozporządzenia z dnia 22 lipca 1920 r. Dziennika Ustaw, Nr. 78, poz. 524).

Osoby te, jeśli nie dopełniły obowiązku powyższego — ulegają grzywnie do wysokości 50.000 marek (art. 32 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn z dn. 2 czerwca 1920 r. Dziennika Ustaw, Nr. 49, poz. 300).

W myśl rozporządzenia ministerjalnego z dnia 5 sierpnia 1921 r. (ogłoszonego w dniu 28 września 1921 r. w Nr. 79 Dziennika Ustaw, pod poz. 543) grzywna nie będzie nałożona, mimo niedopełnienia obowiązku, o którym mowa — jeśli spadkobierca zmarł w czasie od dnia 1 stycznia 1916 r. do dnia 28 października 1921 r., a Urząd Skarbowy otrzyma od którejkolwiek z osób wyżej wymienionych zawiadomienia o śmierci spadkodawcy najpóźniej w dniu 28 grudnia 1921 r.

Kto więc dotychczas nie wypełnił obowiązku zawiadomienia Urzędu Skarbowego o śmierci spadkodawcy, uniknie kary, jeśli zawiadomi w terminie ulgowym, t. j. do dnia 28 grudnia 1921 r.

Co do wypadków śmierci, które zajdą po dniu 28 października 1921 r., władze skarbowe w razie niezawiadomienia o śmierci spadkodawcy w ciągu miesiąca będą bezwzględnie wymierzały grzywny. Tak samo uczynią co do wypadków dawniejszych, o ileby strony nie dotrzymały terminu ulgowego.

Zawiadomienie można wnieść na piśmie lub ustnie. Należy podać imię, nazwisko i zawód spadkodawcy, miejscowość (dokładny adres), w której stale zamieszkiwał, oraz tę, w której zmarł (jeśli śmierć nastąpiła poza miejscem stałego zamieszka-

nia), imiona i nazwiska oraz adresy wszystkich spadkobierców i legatarjuszków, wreszcie wszystkie miejscowości (w kraju i za granicą), w których znajduje się majątek spadkowy.

Jeśli jest kilku spadkobierców (legatarjuszków) to oczywiście wystarcza zawiadomienie, wystosowane do Urzędu Skarbowego przez jednego z nich.

(Monitor Polski Nr. 239 — 1921 r.).

•Opłaty stemplowe.

493.

U W A G A.

W sprawie wykazów poborów na rzecz Skarbu Państwa sporządzanych przez notariuszków. Patrz ustępy 4, 5 i 6 okólnika w przedmiocie uzupełnienia przepisów wykonawczych w sprawie opodatkowania spadków i darowizn, ogłoszonego w numerze niniejszym pod poz. 488.

Podatki konsumcyjne.

494.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 6 października 1921 roku

o zniesieniu akcyzy od gilsz i bibulek papierosowych.

Na mocy ustawy z dnia 10 maja 1921 r. o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 41, poz. 248) — Rada Ministrów zarządza, co następuje:

§ 1. Uchyla się moc obowiązującą art. 1057¹ rosyjskich ustaw akcyzowych (Zb. Pr. Ces. Ros. t. V. uzup. 1912 r.) oraz wszelkich innych przepisów, wydanych w przedmiocie poboru akcyzy od gilsz i bibulek papierosowych czy to przez rządy okupacyjne, czy też przez Rząd polski

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1921 r.; począwszy od tego dnia przestaje się w b. zaborze rosyjskim poboru tej akcyzy.

§ 3. Za banderole (opaski) podatkowe, wykupione przed dniem 1 listopada 1921 r., nie będzie Skarb Państwa zwracał ceny sprzedażnej, choćby banderoli tych nie użyto do naklejania na pudełka z gilszami, względnie na książeczki (paczki) bibulek papierosowych.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Ministrów.

(—) *A. Ponikowski.*

Minister Skarbu:

w z. (—) *Mikutecki.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 84 z r. 1921, poz. 596).

Przepisy ogólne o monopolach państwowych.

495.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 26 września 1921 roku

w sprawie zniesienia monopolu handlu, względnie sekwestru cukru i zaprowadzenia jednolitego podatku spożywczego od cukru na obszarze Rzeczypospolitej.

Na mocy postanowień art. 1 i 2 ustawy z dnia 10 maja 1921 roku o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 41, poz. 248), zarządza się, co następuje:

§ 1. Podatek spożywczy, czyli akcyza od cukru buńczaczanego, względnie trzcinowego, przewidziany w § 1 l. 1 austriackiej ustawy z dnia 20 czerwca 1888 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 97), zmienionej rozporządzeniem cesarskim z dnia 17 lipca 1899 roku (austr. Dz. P. P. Nr. 120, cz. IV), tudzież w art. 946 i 948 zbioru ustaw rosyjskich o akcyzach, jako też wreszcie § 2 niemieckiej ustawy z dnia 27 maja 1896 r. (Dz. Ust. Rzeszy, str. 117), zmienionej ustawą z dnia 6 stycznia 1903 r. (Dz. Ust. Rzeszy, str. 1), — ustanawia się na kwotę marek 20.000 od 100 kg. cukru wagi netto.

§ 2. Uchyla się moc obowiązującą ustaw i rozporządzeń, wydanych w przedmiocie monopolu handlu, względnie sekwestru cukru, a w szczególności: ustawy o cukrze z dnia 1 sierpnia 1917 r. (Dz. rozp. b. generał-gubernatorstwa warszawskiego Nr. 83, poz. 346), rozporządzenia naczelnego wodza armji z dnia 4 maja 1916 roku, dotyczącego monopolu cukrowego i przymusu koncesyjnego dla handlu cukrem (Dz. rozp. c. i k. zarządu wojskowego w Polsce Nr. 57), rozporządzenia Komisarza Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego z dnia 14 kwietnia 1920 r. (Dz. Urz. Zarz. Cyw. Ziem Wołynia i Frontu Podolskiego Nr. 5, poz. 76) o wprowadzeniu monopolu handlu cukrem i melasą na podległych mu obszarach Wołynia i Podola; nadto uchyla się moc obowiązującą postanowienia § 1 l. 2 austriackiej ustawy z dnia 20 czerwca 1886 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 97), zmienionej rozporządzeniem cesarskim z dnia 17 lipca 1899 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 120, cz. IV) o opodatkowaniu cukru innego rodzaju w b. zaborze austriackim, tudzież rozporządzenia Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 listopada 1920 r. (Dz. Urz. Min. b. Dz. Pr. Nr. 73, poz. 500), — z tem jednak ograniczeniem, iż przywóz cukru z zagranicy i wywóz tegoż artykułu za granicę Rzeczypospolitej jest i nadal zakazany.

Na wyjątki może zezwolił Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie na obszarze b. dzielnicy pruskiej — Minister tej dzielnicy.

Równocześnie przywraca się na całym obszarze b. zaboru rosyjskiego moc obowiązującą przepisów o akcyzie od cukru, zawartych w tomie V zbioru praw rosyjskich, z wyjątkiem art. 947 i art. art. od 964-970 włącznie.

§ 3. Wszelkie grzywny, przewidziane w austriackiej ustawie z dnia 20 czerwca 1888 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 97), w cesarskim rozporządzeniu z dnia 17 lipca 1899 r. (austr. Dz. P. P. Nr. 120, cz. IV), tudzież kary, przewidziane za wykroczenia przeciwko przepisom o ak-

czyje od cukru, zawarte w części V i VI, tomu ▼ zbioru praw rosyjskich (zbioru ustaw o akcyzach), jakoteż w niemieckiej ustawie z dnia 27 maja 1896 r. (Dz. Ust. Rzeszy, str. 117), zmienionej ustawą z dnia 6 stycznia 1903 r. (Dz. Ust. Rzeszy, str. 1) — należy wymierzać w wysokości 50-krotnej.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poru-
cza się na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego
Ministrowi Skarbu, zaś na obszarze b. zaboru pruskie-
go Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej, w porozumieniu
z Ministrem Skarbu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie
z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą postanowień
§ 1 i 2 od dnia 1 października 1921 r.

Prezydent Ministrów:

(—) *A. Ponikowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

(—) *Dr. J. Trzeciński.*

(Dz. Ust. R. P. Nr. 83 z d. 20/X 1921 r., poz. 584).

Przepisy celne.

496.

OKÓLNIAK L. 16672/DC/II/21.

O postępowaniu w sprawach o karaniu przemyt-
nictwa.

Do wszystkich urzędów celnych b. zaboru rosyj-
skiego.

Wskutek zapytania jednego z urzędów celnych
Departament Cel wyjaśnia, że w myśl art. 18 rozpo-
rządzenia z dn. 11 czerwca 1921 r. o taryfie celnej
w b. zaborze rosyjskim obowiązują przepisy karne
rosyjskiej ustawy celnej z r. 1910.

Na zasadzie tych przepisów oraz w związku
z ustawą z dn. 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym
z zagranicą (Dz. Ust. Nr. 79, poz. 527), rozporządze-
niem ministerjalnym z dn. 23 czerwca 1921 r. w przed-
miocie ustalenia rodzajów towarów, przewidzianych
w art. 13 tej ustawy (Dz. Ust. Nr. 57, poz. 364) i ob-
wieszczeniem z dn. 24 sierpnia 1921 r. w sprawie
towarów, przywóz których jest zabroniony (Monitor
Polski Nr. 201) w razie wykrycia przemytnictwa
towarów, podlegających opłacie celnej, lecz wolnych
od pozwoleń przywozowych Urząd Celny ma postę-
pować w sposób następujący:

Po sporządzeniu opisu czynu, oszacowaniu towa-
ru i obliczeniu przypadającego cla, łącznie z odpo-
wiednią dopłatą (agio), należy wezwać stronę do uisz-
czenia kary pieniężnej w wysokości pięciokrotnego
cla; towar podlega konfiskacie (art. 1065 ros. ust. cel.).

Jeżeli strona w ciągu 3 dni nie wyrazi zgody na
uiszczenie kary, lub w ciągu dwóch tygodni od dnia
wyrażenia zgody kary nie uiszczy, sprawę należy skiero-
wać na drogę sądową (art. 1149 — 1152 r. u. c.). Przy-

tem należy powoływać się na art. 18 rozporządzenia
z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. Ust.
Nr. 51, poz. 314).

W razie przytrzymywania towarów wolnych od
cla i pozwoleń przywozowych Urząd Celny winien
pobrać karę w wysokości 5% wartości towarów, któ-
re po uiszczeniu kary zwróci właścicielowi (art. 1011^r
r. u. c.).

Warszawa, dnia 16 października 1921 roku.

Dyrektor Departamentu Cel:

w z. (—) *Chutkowski.*

497.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ekspozytura celna w Ożeninie, na linii kolejowej
Równe — Zdołbunowo — Ożenin, została zwinięta
z dn. 26 września r. b. wobec przeniesienia urzędu cel-
nego z Równego do Zdołbunowa.

Warszawa, dnia 18 października 1921 roku.

Długi państwowe.

498.

KOMUNIKAT P. K. K. P.

w sprawie rejestracji i ostemplowania obligacji przed-
wojennych pożyczek państwowych austriackich i węg-
ierskich.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przypomina po-
siadaczom obligacji przedwojennych pożyczek państwo-
wych austriackich i węgierskich, że zgodnie z Rozporzą-
dzeniem Ministra Skarbu z dnia 20 lipca b. r., rejestracja
i ostemplowanie tych tytułów odbywa się we wszystkich
Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej tylko
do 31 października r. b. włącznie.

(Monitor Polski Nr. 244 — 1921 r.).

Pożyczki państwowe.

499.

U S T A W A

z dnia 4 października 1921 r.,

w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do za-
ciągnięcia w Polskim Banku Krajowym pożyczki w
kwocie 120.001.000 mk.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do za-
ciągnięcia w Polskim Banku Krajowym pożyczki w
kwocie 120.001.000 mk. w 4½% obligacjach komunal-
nych III emisji, umarżalnych w przeciągu 51 lat.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *A. Ponikowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

(Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 83 z 1921 r., poz. 582).

Sprawy walutowe.

500.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 25 sierpnia 1921 roku

w przedmiocie powoływania i zwalniania oraz praw i obowiązków maklerów na giełdach pieniężnych w Polsce.

Na podstawie art. 20 i 26 ustawy z dnia 20 stycznia 1921 roku o organizacji giełd w Polsce (Dziennik Ustaw z r. 1921 Nr. 13 poz. 71) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pośrednictwem przy tranzakcjach na giełdzie mogą zajmować się tylko maklerzy w liczbie określonej przez radę giełdową.

§ 2. Maklerem na giełdzie pieniężnej może zostać tylko obywatel Państwa Polskiego, który ukończył 35 lat wieku i udowodni:

1) znajomość zasadniczych wiadomości z dziedziny prawa handlowego i wekslowego i wszystkich przepisów prawnych, odnoszących się do obrotu pieniężnego, — obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej,

2) znajomość miejscowych zwyczajów rynku oraz przebiegu operacji pieniężnych i dewizowych;

3) że był samodzielnym kupcem lub przez czas dłuższy zajmował kierownicze i odpowiedzialne stanowisko w bankowości, handlu lub przemyśle, względnie posiada odpowiednie kwalifikacje do zajmowania takiego stanowiska;

4) znajomość polskiego języka w słowie i piśmie.

§ 3. Nie mogą zostać maklerami na giełdzie pieniężnej osoby, które w myśl art. 6 ustawy z 20 stycznia 1921 r. (Dz. Ustaw Nr. 13, poz. 71) nie mogą być członkami giełdy.

§ 4. Maklerów wybiera rada giełdowa w miarę otwierających się wafansów z pośród osób, posiadających konieczne kwalifikacje. Makler nie może liczyć więcej, jak 70 lat wieku.

§ 5. O opróżnieniu się stanowiska maklera rada giełdowa zawiadamia członków giełdy i zainteresowane sfery drogą ogłoszeń, wywieszonych w sali zebrania giełdowych i obwieszczeń, umieszczonych w „Monitorze Polskim” oraz przynajmniej w jednym z miejscowych dzienników.

§ 6. Kandydaci, posiadający odpowiednie kwalifikacje, powinni złożyć do rady giełdowej, w terminie

określonym w ogłoszeniu, podanie, udawadniające ich kwalifikacje. Podanie rozpatruje rada giełdowa, naznaczając termin, w którym kandydaci winni zgłosić się do złożenia egzaminu z wymaganych od nich wiadomości.

§ 7. Komisja egzaminacyjna składa się z 6 osób, a mianowicie: komisarza giełdowego jako przewodniczącego, 3 członków rady giełdowej, starszego maklera lub jego zastępcy, o ile taki jest na giełdzie, oraz sekretarza giełdy. Egzamin kandydata nie może trwać krócej, niż pół godziny. Wszyscy członkowie Komisji są uprawnieni do stawiania maklerowi pytań z dziedziny wymaganych od niego wiadomości.

§ 8. O dostateczności wyrażonych wiadomości rozstrzyga komisja większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga sprawę komisarz giełdowy natychmiast lub zarządzając powtórny egzamin kandydata w terminie 28-dniowym.

§ 9. Z liczby kandydatów, którzy zdali egzamin, komisja egzaminacyjna układa listę kwalifikowanych kandydatów i przedstawia ją radzie giełdowej, celem dokonania wyboru maklerów z pośród nich.

§ 10. Rada giełdowa przedstawia komisarzowi giełdowemu listę wybranych maklerów oraz ewentualnie wykaz osób, które zdały egzamin, lecz dla braku wakanisu nie mogą wejść na urząd maklera. Komisarz giełdowy przedstawia tę listę ze swojemi wnioskami Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia. Jeżeli wybrani kandydaci nie uzyskają zatwierdzenia, rada giełdowa winna w terminie 4-tygodniowym przeprowadzić nowe wybory. Na wypadek trzykrotnego niezatwierdzenia Minister Skarbu mianuje maklerów. O swej decyzji Minister Skarbu zawiadomi radę giełdową pisemnie.

§ 11. Rada giełdowa wezwie natychmiast zatwierdzonych maklerów do złożenia przysięgi (uroczystego przyrzeczenia) na ręce komisarza giełdowego w obecności prezesa rady giełdowej lub jego zastępcy, delegowanych członków rady giełdowej i starszego maklera — oraz do podpisania zobowiązania, zapewniającego, że poza urzędem maklera nie będą się oni zajmowali żadnymi sprawami, związanymi nawet pośrednio z handlem lub przemysłem, ani też pozostawać na służbie w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych w charakterze pełnomocników stałych lub urzędników i nie mogą być uczestnikami spółek firmowych, firmowo-komandytowych z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych. Następnie rada giełdowa wydaje maklerom listy nominacyjne, podpisane przez komisarza giełdowego, prezesa rady giełdowej i sekretarza giełdy.

§ 12. Każdy makler obowiązany jest natychmiast po otrzymaniu nominacji wykupić ustanowione dla maklerów świadectwo maklerskie, względnie kartę przegniślową. Następnie otrzyma od rady giełdowej księgę maklerską, którą zaświadcza komisarz giełdowy. Książka musi być oparafowana, stwierdzoną i poświadczoną przez właściwy sąd trybem i według przepisów w tym względzie tenże sąd obowiązujących. Peczem dopiero zatwierdzony makler giełdowy może rozpocząć czynności na giełdzie.

§ 13. Maklerzy winni być obecni na sali zebrania giełdowych przez cały czas trwania zebrania giełdowego. Powierzone sobie obowiązki maklerzy mogą wypełniać tylko osobiście przy ścisłym stosowaniu się do przepisów prawa handlowego oraz do wszystkich obowiązujących przepisów prawnych i postanowień, dotyczących giełd pieniężnych w Polsce.

§ 14. Maklerzy pełnią swoje obowiązki do wieku określonego w § 4, o ile nie zostaną w myśl § 33 w

swych czynnościach zawieszeni lub pozbawieni prawa zajmowania się pośrednictwem na giełdzie.

§ 15. W związku z pośrednictwem przy transakcjach na giełdzie pieniężnej makler^o obowiązany jest:

1) dochować dokonanej transakcji w bezwzględnej tajemnicy;

2) przestrzec swego mocodawcę, o ile kontrahent podejrzany jest o zamiar świadomego wprowadzenia w błąd;

3) z chwilą zaakceptowania umowy wręczyć stronom tymczasową kartę umowy, zawierającą:

- a) firmę lub nazwisko sprzedającego,
- b) firmę lub nazwisko kupującego,
- c) tytuł, sumę, kurs i termin dostawy obiektu,
- d) datę i podpis maklera;

4) przy ustaleniu kursu dziennego zarejestrować wszystkie dokonane przez się operacje;

5) zapisać każdą transakcję do księgi maklerskiej bez poprawek, skrobań, wycierań i zostawiań miejsc pustych;

6) w oznaczonych terminach maklerzy winni są wnosić do kas właściwych urzędów wszystkie podatki i opłaty, do uiszczenia których na zasadzie odnośnych przepisów i rozporządzeń są obowiązani;

7) wykonywać te wszystkie czynności, które wynikają z obowiązku uczciwego i bezstronnego pośredniczenia, a które może uchwalić dodatkowo rada giełdowa;

8) troszczyć się, by z zebrań giełdowych usunięto pośredników, którzy nie są zatwierdzonymi na maklerów.

§ 16. Zabrania się maklerom giełdy pieniężnej:

1) dokonywania transakcji na własny rachunek;

2) informowania stron w sposób niezgodny z prawdą o istniejącym kursie;

3) świadomego ukrywania w raportach dziennych części operacji lub zaznaczania ich w formie fikcyjnej;

4) brania udziału w operacjach, niepodlegających kontroli rady giełdowej, a odbywających się poza gmachem giełdy;

5) zawierania umów z osobami lub firmami, nie mającymi do tego prawa w myśl ustawy o giełdach;

6) tendencyjnego namawiania stron w celu dokonania transakcji;

7) pobierania kurtażu większego, niż ten, jaki ustanowiony został przez radę giełdową;

8) zalegania w prowadzeniu księgi maklerskiej.

§ 17. Wysokość kurtażu maklerskiego ustanowiona jest przez radę giełdową i podawana do wiadomości Ministra Skarbu.

• § 18. Przy transakcjach giełdowych, dokonywanych przez władze rządowe za pośrednictwem maklerów, ci ostatni wynagrodzenia od rządu nie pobierają.

Do zawierania tych transakcji władze rządowe używają starszego maklera lub innego, podług uznania tejże władzy.

§ 19. Po dokonaniu transakcji maklerzy obowiązani są niezwłocznie doręczyć stronom umawiającym się krótkie umowy tymczasowe z wyszczególnieniem przedmiotu transakcji i umówionej ceny, a następnie winni są przesłać stronom na żądanie ostatnią kartę umowy podług określonej formy.

§ 20. Tymczasową kartę umowy spisuje makler przez kalkę w 3-ech egzemplarzach na kartkach, wyrwanych z bloku. Obie zatem strony posiadać winny identyczny tekst umowy, trzeci zaś egzem-

plarz pozostaje u maklera, jako ślad do zapisania transakcji w księdze sznurowej.

Egzemplarze tymczasowych kart umowy winny być kolejno numerowane, przyczem omyłkowo wypisane karty nie są niszczone, lecz pozostają skasowane w bloku. Należy je również zarejestrować w księdze sznurowej z nadmienieniem, iż są nieważne i stronom nie wydane.

§ 21. Wręczenie stronom przez maklera tymczasowych kart umowy obowiązuje strony jedynie do przestrzegania tych zobowiązań, które są wyraźnie w karcie zaznaczone.

Rzeczą zatem strony jest dopilnowanie, aby umówione warunki kupna i sprzedaży, były w karcie umowy podane dokładnie.

§ 22. Wszystkie transakcje, dokonane przez maklera, winny być w ten sam dzień zaciągnięte do jego książki sznurowej, przyczem karta umowy, zawartej zgodnie z obowiązującymi przepisami, zaciągnięta do książki sznurowej nabiera dla stron wagi pełnego dowodu.

Niewpisanie jednakże danej transakcji do książki maklerskiej nie służy za powód do unieważnienia transakcji, jeżeli z chwilą jej zawierania, takowa została uznana przez strony za przyrzeczoną.

§ 23. Dla ułatwienia w wypisaniu karty umowy rada giełdowa może ustanowić w nich pewne skróty, jak również może przyjąć, jako obowiązujące, niektóre zwyczaje lokalne (szczególniej co do formy i terminów dostaw), których w takim razie można nie podawać. Na życzenie jednak którejkolwiek bądź ze stron makler giełdowy obowiązany jest dostarczyć kartę umowy, odpowiadającą wszystkim warunkom zawartym w niniejszych przepisach.

§ 24. Maklerskie karty umowy, o ile podlegają opłacie skarbowej, winny mieć bezwarunkowo stwierdzoną opłatę stemplową, przyczem rygor ten odnosi się zarówno do kart tymczasowych, jak kart ostatecznych.

Przypadające od stron od dokonanych transakcji i wpisane do książki (§ 15) opłaty stemplowe na rzecz Skarbu makler obowiązany jest po upływie każdego miesiąca wnosić za pokwitowaniem do właściwej kasy skarbowej.

§ 25. Maklerzy giełdowi mogą wybrać na okres 3-letni z pośród swego grona starszego maklera oraz jego zastępcę, którzy wszakże nie tracą przez wybór ten prawa zajmowania się pośrednictwem.

Wybór podlega zatwierdzeniu przez Ministra Skarbu na wniosek komisarza giełdowego (§ 10).

§ 26. Do obowiązków starszego maklera należy:

- 1) nadzór nad działalnością maklerów giełdowych,
- 2) zbieranie wiadomości o kursach dziennych,
- 3) informowanie rady giełdowej o wszelkich próbach niezastosowania się do przepisów, obowiązujących giełdę, w szczególności zaś:

a) jeśli fakt taki może przynieść uszczerbek Skarbowi Państwa;

b) jeżeli mogą zaszkodzić handlowi lub przemysłowi przez rozsiewanie szkodliwych wieści;

c) jeśli zostanie stwierdzone pokątne maklerstwo;

4) udzielanie wyjaśnień komisarzowi giełdowemu,

5) podpisywanie ceduły giełdowej,

6) braniu udziału z głosem doradczym w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy i posiedzeniach rady giełdowej,

7) sprawowanie wszystkich tych funkcji, które rada giełdowa mu zaleci bądź to na zasadzie własnego postanowienia, bądź na życzenie komisarza giełdowego.

§ 27. Wiazie nieobecności starszego maklera obowiązki jego sprawuje uprzednio wybrany zastępca (§ 25); nieobecność wszakże dłuższa niż 3 miesiące może wywołać ze strony rady giełdowej wnioski o zwolnienie starszego maklera z urzędu.

§ 28. Na żądanie stron interesowanych, skierowane przez komisarza giełdowego, maklerzy winni wydawać wyciągi z kwestjonowanych pozycji. Wyciągi te będą zaopatrzone podpisem i pieczęcią maklera, który jednak nie jest obowiązany przedstawiać samej księgi. Makler jest obowiązany do przedstawienia samej księgi maklerskiej jedynie komisarzowi giełdowemu.

§ 29. Po upływie roku kalendarzowego, nie później zaś, jak 20-go stycznia następnego roku, maklerzy składają swe księgi do archiwum giełdowego, gdzie w ich obecności zostają one opieczętowane pieczęcią komisarza giełdowego i pieczęcią maklera. Na wypadek potrzeby wolno jest maklerowi wycofać księgę, złożoną do archiwum dla zrobienia w obecności komisarza giełdowego wyciągu, natychmiast wszakże księga musi być opieczętowana jak poprzednio i złożona do archiwum.

§ 30. Makler giełdowy korzystać może każdego roku z urlopu, który zatwierdzić musi rada giełdowa.

O ile makler złoży radzie giełdowej podanie o zwolnienie go z urzędu maklera, komisarz giełdowy obowiązany jest przed udzieleniem zwolnienia drogą postępowania edyktalnego dopilnować uregulowania wszelkich pretensji, jakie mogą do niego wynikać. Edykt winien być wywieszony w sali zebrań giełdowych i ogłoszony w „Monitorze Polskim“ oraz przynajmniej w jednym dzienniku miejscowym, przyczem terminy dla zgłaszania pretensji do maklera nie może być krótszy, niż sześć-tygodniowy.

Obowiązek ten rada giełdowa jest uprawniona przelać na starszego maklera giełdowego. Zwolnienie może nastąpić tylko po przedłożeniu komisarzowi giełdowemu dowodów, że wszystkie pretensje są uregulowane.

§ 31. Ustępujący makler winien księgę maklerską złożyć zgodnie z § 29 w archiwum giełdowem. To samo postępowanie obowiązuje rodzinę zmarłego maklera i winno być dokonane natychmiast po jego śmierci.

§ 32. Makler giełdowy, który w okresie pełnienia przez siebie obowiązków uległ karno-sądowemu sąsądzeniu, podlega natychmiastowemu zwolnieniu z urzędu.

§ 33. Za niestosowanie się do praw i przepisów obowiązujących makler ulega następującym karom ze strony komisji dyscyplinarnej dla maklerów:

- 1) ostremu napomnieniu, udzielonemu piśmiennie przez radę giełdową;
- 2) zawieszeniu w czynności do 30 dni;
- 3) zawieszeniu w czynności w połączeniu z wnioskiem rady giełdowej do Ministra Skarbu o odebranie mu praw maklera.

Skład komisji dyscyplinarnej jest analogiczny do przewidzianego składu komisji egzaminacyjnej (§ 7).

§ 34. W okolicznościach, w których władze rządowe uznają za właściwe mianować komisarza rządowego giełdy, stosunek tego ostatniego do bezpośrednich czynności maklerów określony zostanie w specjalnie mu nadanych prawach.

§ 35. Z chwilą wydania niniejszych przepisów wszelkie przepisy dawniejsze, wydane w tym przedmiocie, przestają obowiązywać.

Rada giełdowa winna wręczyć każdemu maklerowi jeden egzemplarz nowych przepisów za pokwitowaniem. Przepisy te winny być nadto ogłoszone przez wywieszenie w gmachu giełdowym.

Rada giełdowa posyła przez Komisarza giełdowego Ministrowi Skarbu spis dotychczasowych maklerów z nadmienieniem, jaka władza ich zatwierdziła w urzędzie, poczem Minister Skarbu postępuje tak, jak z wnioskiem rady w sprawie maklerów, przez nią wybranych.

Minister Skarbu:

(—) Steczkowski.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) S. Przanowski.

(Dz. Ustaw R. P. Nr. 83 z r. 1921, poz. 586).

501.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 7 września 1921 roku,

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie podwyższenia opłat probierczych.

Na mocy art. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. o upoważnieniu Ministra Przemysłu i Handlu do wydawania zarządzeń w zakresie nadzoru nad przemysłem złotniczym i handlem wyrobami złotniczymi oraz organizacji urzędów probierczych na obszarach b. zaborów austriackiego i rosyjskiego (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 70, poz. 470) zarządza się w porozumieniu z Ministrem Skarbu, co następuje:

§ 1. Artykuł 10 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 sierpnia 1920 r., w sprawie zmian do ustaw probierczych, obowiązujących na terenie b. zaboru rosyjskiego (Dz. Ust. Rz. P. 1920 r. Nr. 85, poz. 566) otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłaty probiercze na rzecz Skarbu Państwa za cechowanie złotych i srebrnych przedmiotów tymczasowo są następujące:

Wyszczególnienie

Od wagi 1 grama:

Poz.

1. od gotowych wyrobów:
 - a) złotych — mk. 10,
 - b) srebrnych — fen. 50;
2. od metali malarskich w książeczkach (waga z papierem):
 - a) od złota — fen. 50,
 - b) od złoto-srebra — fen. 30,
 - c) od srebra — fen. 10;
3. od metali grubolistkowych (waga bez papieru):
 - a) od złota — mk. 2 fen. 50,
 - b) od złoto-srebra — mk. 1 fen. 50,
 - c) od srebra — fen. 30;
4. od wyrobów szmuklerskich:
 - a) od złota — mk. 2 fen. 50,
 - b) od srebra — fen. 30;

5. od zlewków sztab i t. p. materiałów i półfabrykatów:

a) od złota — fen. 50,

b) od srebra — fen. 5;

6. od zegarków szeszonkowych i kopert do zegarków w stanie gotowym (rozebzanym lub nierozebzanym) za 1 sztukę:

a) od złotych do 33½ mm. średnicy zegarka — mk. 200,

b) od złotych większej średnicy — mk. 400,

c) od srebrnych bez względu na wielkość — mk. 50;

7. od kopert do zegarków w stanie niegotowym, jak w p. 1°.

§ 2. Artykuł 17 wymienionego w § 1 rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Za czynności nie połączone ze stemplowaniem urzędy pobierają następujące opłaty:

1. Za każdą próbę złota — 60 mk.

2. Za każdą próbę srebra drogą ogniową — 20 mk.

3. Za każdą próbę srebra drogą moką — 100 mk.

4. Za każdą próbę stopu złota i srebra drogą ogniową — 80 mk.

5. Za topienie złota i srebra do 100 gramów — 100 mk.; za następne każde 100 gramów — 60 mk.“

§ 3. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) S. Przanowski

Minister Skarbu:

w z. (—) Weinfeld.

(Dz. Ustaw R. P. Nr. 83 z r. 1921, poz. 587).

502.

KOMUNIKAT P. K. K. P.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa podaje do wiadomości powszechnej, że za zgodą Ministerstwa Skarbu wycofuje z obiegu następujące bilety swojej pierwszej emisji:

500-markowe wzoru biletów okupacyjnych z datą 15 stycznia 1919, podpisane przez dyrektorów: St. Karpińskiego, Chamca i Skarbnika Głównego M. Karpusa;

100-markowe z wizerunkiem Kościuszki, datowane 15 lutego 1919 r., podpisane przez dyrektorów: St. Karpińskiego, Chamca i Skarbnika Głównego M. Karpusa, na papierze różowawym i białym;

1000-markowe z wizerunkiem Kościuszki, datowane 17 maja 1919 r., podpisane przez dyrektorów: L. Adama, J. Zarzyckiego i Skarbnika Głównego M. Karpusa, na papierze różowawym i białym.

Powyższe bilety będą przyjmowane powszechnie do zapłaty, jak również we wszystkich Oddziałach Polskiej Kasy Pożyczkowej, Urzędach, Kasach Skarbowych, Kolejowych, Pocztowych i wogóle w kasach instytucji państwowych na opłatę wszelkich należności tylko do 15 grudnia r. b.

Po tym terminie ustaje obowiązek przyjmowania biletów tych zapłaty. Mogą być one tylko wymieniane na bilety II emisji jedynie w Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, aż do 15 stycznia 1922 r.

Koszty przesyłek pocztowych biletów zgłaszanych do wymiany ponosi ich posiadacz.

Z dniem 16 stycznia 1922 r. ustaje zupełnie obowiązek opłat wspomnianych biletów.

Przy tej sposobności Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zwraca się poświadczająco do posiadaczy większych sum gotowizny, przechowywanych w domu, by pojmując swój własny interes, wynieśli ją na Bilety Skarbowe Serji II, lub na wewnętrzną długoterminową Pożyczkę Państwową 1920 r., które przynoszą 5% rocznie i korzystają z różnych przywilejów.

(Monitor Polski Nr. 236 — 1921 r.).

503.

KOMUNIKAT P. K. K. P.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nabywa złoto i srebro na rachunek Ministerstwa Skarbu po cenach poniżej podanych, które obowiązują aż do odwołania:

	Za złoto	Za srebro
Za 1 rubla	Mk. 1800.—	900.—
„ 1 markę niemiecką	„ 833.—	250.—
„ 1 koronę w. a.	„ 708.—	208.—
„ 1 jedn. monety państw należ. do Unji Łacińsk.	„ 674.—	208.—
„ 1 florena holend.	„ 1406.—	472.—
„ 1 florena austrjack.	„ 1687.—	555.—
„ 1 funt angielski	„ 17000.—	—.—
„ 1 szylinga	„ —.—	261.—
„ 1 dolara	„ 3496.—	1203.—
„ 1 rubla bilonem	nie kupuje się	
„ 1 dukata austrjack.	„ 8000.—	—.—
„ 1 koronę skandynawską	„ 937.—	300.—
„ 1 gram czystego kruszcu	„ 2325.—	50.—

(Monitor Polski Nr. 240 — 1921 r.).

Przepisy o instytucjach bankowych.

504.

U S T A W A

z dnia 4 października 1921 r.

w przedmiocie podwyższenia gwarancji Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydawania obligacji komunalnych Polskiego Banku Krajowego.

Art. 1. Gwarancja Skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie zobowiązań, wypływających z tytułu wydawania obligacji komunalnych przez Polski Bank Krajowy, zostaje podwyższona do kwoty 500 milionów marek polskich imiennej wartości.

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trampczyński.*

Prezydent Ministrów:

(—) *A. Ponikowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Michalski.*

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 83 z 1921 r., poz. 583).

Prawo ubezpieczeniowe.

505.

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 38 punktu d. ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 64, poz. 395 z 1921 r.) załączone przy niniejszym ogólne warunki ubezpieczenia od ognia w dziale przymusowym i dobrowolnym Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych zaświadczam i zezwalam na rozpoczęcie działalności w dziale dobrowolnych ubezpieczeń od ognia.

Warszawa, dnia 14 października 1921 r.

Minister Skarbu:

w z. (—) *B. Markowski.*

POLSKA DYREKCJA UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH (w skróceniu P. D. U. W.).

Ogólne warunki ubezpieczenia od ognia.

Zakres odpowiedzialności.

Art. I.

1. Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych (P. D. U. W.), stosownie do poniżej wyluszczonych przepisów, odpowiada za szkody, zrządzone w ubezpieczonych przedmiotach przez pożar, piorun, wybuch gazu świetlnego wszelkiego rodzaju, oraz przez wybuch kotłów parowych, o ile zrzadzona szkoda wyraża się w utracie albo ubytku wartości ubezpieczonego przedmiotu, wskutek jego zniszczenia lub uszkodzenia, wywołanego bezpośrednio lub pośrednio przez działanie ognia, pioruna lub wybuchu, albo też przez środki przedsiębrane w celu ugaszenia pożaru i ocalenia mienia.

2. P. D. U. W. odpowiada również, z zastrzeżeniem wymienionem w art. III, p. 8, za szkodę, wynikłą z zaginięcia ubezpieczonych przedmiotów podczas pożaru tudzież pokrywa koszty ratunku mienia ubezpieczonego (art. XIX, p. 1). Dalej sięgające szkody, koszty uprzątnięcia pogorzelniska, jak również utratę zysku ubezpieczenie obejmuje tylko wówczas, jeżeli to zostało osobno umówione.

3. P. D. U. W. nie odpowiada za szkody, zrządzone w ubezpieczonych przedmiotach, wskutek poddania tych przedmiotów, zgodnie z ich przeznaczeniem, bezpośredniemu działaniu ognia lub ciepła.

Art. II.

1. P. D. U. W. wolna jest od obowiązku odszkodowania, jeżeli ubezpieczający z rozmysłu lub przez karygodne niedbalstwo spowodował wypadek, przewidziany ubezpieczeniem.

2. P. D. U. W. nie odpowiada za szkody, spowodowane przez ogień i wybuchy, wynikłe wskutek: trzęsienia lub zapadania się ziemi, wybuchu wulkanu, eksplozji materiałów wybuchowych w fabrykach i składach amunicji, działań wojennych, zarządzeń władz wojskowych w czasie stanu wojennego, tudzież rozruchów, powstania i zaburzeń o przebiegu gwałtownym.

3. Wszakże, gdy powstanie szkody, jej rozszerzenie się i rozmiary nie znajdują się w pośrednim, ani bezpośrednim stosunku przyczynowym z okolicznościami wymienionymi w poprzednim punkcie, ani też z wytworzonym przez nie stanem rzeczy, wówczas odpowiedzialność P. D. U. W. ma miejsce.

Przedmiot ubezpieczenia.

Art. III.

1. P. D. U. W. wolna jest od obowiązku ubezpieczenia budowli zajętych na składy materiałów i wyrobów wybuchowych, budowli do powyższych składów przylegających, teatrów, cyrków i kinematografów, jak również budowli tymczasowych i przeznaczonych do rozebrania.

2. Wszelkiego rodzaju budowle fabryczne, ruchomości i inwentarze domowe, rolne, przemysłowe, towary i krescencje P. D. U. W. ubezpiecza, na zasadzie umowy dobrowolnej według niniejszych Ogólnych warunków ubezpieczenia od ognia.

3. Budowle nieobjęte poprzednimi 1 i 2-im punktami podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu w P. D. U. W., w granicach ustawy, z zachowaniem przepisów, zawartych w tychże Ogólnych warunkach ubezpieczeń od ognia.

4. Ubezpieczać można przedmioty będące własnością ubezpieczającego, jak również i cudze, na których ubezpieczeniu zależy ubezpieczającemu.

5. Jeżeli ubezpieczono rzecz zbiorową, to ubezpieczenie obejmuje także przedmioty, stanowiące własność domowników ubezpieczającego.

6. Pieniądze, niezmonetyzowane złoto i srebro, nieoprawione perły i drogie kamienie, papiery wartościowe, dokumenty, księgi rachunkowe i rękopisy wszelkiego rodzaju, tudzież zbiory są tylko wówczas objęte ubezpieczeniem, jeżeli to osobno zostało umówione. Jeżeli ubezpieczenie obejmuje obrazy, dzieła sztuki, prawdziwe koronki i kosztowności, natenczas, w braku odmiennej umowy, uważa się przedmioty powyższe za ubezpieczone tylko do wysokości 1000 mk. każdy.

7. Przy ubezpieczeniu przedmiotów, mających szczególną wartość kolekcyjną lub naukową, ubezpieczenie pokrywa tę wartość tylko wtedy, gdy to osobno zostanie umówione.

8. Szkody, wynikłe z zaginięcia w czasie pożaru przedmiotów, wymienionych w punktach 6 i 7, ubezpieczenie obejmuje tylko w tym razie, jeżeli to osobno zostanie umówione.

Art. IV.

1. Przy ubezpieczaniu budowli uważa się za ubezpieczone wszystkie spalne składowe ich części,

przyczem do części niespalnych zalicza się fundamenty i mury piwniczne, które na wyraźne tylko żądanie ubezpieczonego mogą być do ubezpieczenia włączone.

Ubezpieczenie budynków obejmuje również i te do ich użytku służące urządzenia, które z budynkami na stałe połączone lub przymocowane zostały, z wyjątkiem urządzeń charakteru przemysłowego lub rolnego.

2. Przy szczegółowym oszacowaniu budynku uważa się w braku odmienną umowę, za objęte ubezpieczeniem tylko te części składowe budynku, które wyraźnie w wykazie szacunkowym wyszczególnione będą.

3. Ubezpieczenie, zawarte na czas trwania budowy, obejmuje także materiał budowlany, złożony na placu budowy, gdy to specjalnie zostało umówione.

Ubezpieczenia stałe, terminowe i bezterminowe.

Art. V.

1. Ubezpieczenia w dziale obowiązkowym są stałe, nie ulegają wypowiedzeniu i wygasają dopiero z chwilą rozebrania lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczonego.

2. Ubezpieczenia w dziale dobrowolnym mogą być zawarte:

a) ubezpieczenia terminowe, na czas kalendarzowo oznaczony, wygasające po upływie tego terminu, i

b) ubezpieczenia bezterminowe — na czas nieoznaczony, które mogą być przez obie strony wypowiedziane i w tym razie wygasają z końcem bieżącego okresu ubezpieczeniowego. Wypowiedzenie winno nastąpić na piśmie przynajmniej na dwa miesiące przed upływem bieżącego okresu ubezpieczeniowego. Strony mogą w umowie zrzec się prawa wypowiedzenia na pewien czas określony.

Za okres ubezpieczenia uważa się rok kalendarzowy, jeżeli składka nie jest obliczana według krótszych odstępów czasu.

3. Przepisy powyższe nie dotyczą wypowiedzeń ubezpieczenia budowli, obciążonych długami hipotecznymi (art. XXVII), oraz wypowiedzeń z innych zasad, niniejszemi warunkami objętych.

Zakres działania ubezpieczenia w stosunku do miejsca.

Art. VI.

1. P. D. U. W. odpowiada za szkodę tylko wówczas, gdy przedmiot ubezpieczony w chwili uszkodzenia pozostawał w tem miejscu, które w polisie, względnie we wniosku, oznaczono.

2. Skoro przedmioty, wchodzące w skład gospodarstwa domowego, oraz inne przedmioty użytkowe i narzędzia zostaną czasowo wyniesione z miejsca oznaczonego w polisie, względnie we wniosku, to na cały czas pozostawania powyższych przedmiotów poza granicami tego miejsca — sumę ich ubezpieczenia uważać się będzie za obniżoną do wysokości 10% sumy ubezpieczenia, ustalonej dla tej kategorii przedmiotów, w każdym zaś razie nie może ona przekraczać łącznie kwoty 10.000 mk.

3. W razie zmiany mieszkania, jak również i w trakcie przeprowadzki, ubezpieczenie ruchomości do

mowych trwa w swej mocy, jeżeli nowe miejsce zamieszkania znajduje się w granicach Państwa Polskiego. Ubezpieczający, obowiązany jest zawiadomić P. D. U. W. niezwłocznie, a najpóźniej w ciągu miesiąca od chwili dokonanej przeprowadzki, o zmianie miejsca mieszkania, z podaniem dokładnego adresu nowego lokalu, tudzież rodzaju budynku, w którym ruchomości znajdować się będą.

4. Wskutek przeprowadzki ruchomości domowych do nowego pomieszczenia, P. D. U. W. może wypowiedzieć ubezpieczenie, z zachowaniem miesięcznego terminu uprzedzenia, lub — zależnie od zmienionych warunków niebezpieczeństwa ogólnego — zażądać odpowiedniej dopłaty do składki za czas do końca okresu ubezpieczenia. Jeśli wypowiedzenie przez P. D. U. W. nie nastąpiło w ciągu miesiąca od daty otrzymania zawiadomienia o przeprowadzce, ubezpieczenie pozostaje w mocy.

Zawarcie ubezpieczenia.

Art. VII.

1. Każda nowowzniesiona budowla, podlegająca obowiązkowemu ubezpieczeniu w P. D. U. W. (art. III, p. 3), winna być przez jej właściciela lub jego pełnomocnika zgłoszona do ubezpieczenia bądź organom P. D. U. W. bezpośrednio, bądź też właściwemu urzędowi gminnemu wiejskiemu lub miejskiemu, z wymienieniem rodzaju i charakteru budowli i jej wartości.

2. Sumę oszacowania przedmiotów, podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu, ustalają na podstawie przyjętych przez P. D. U. W. norm taksacyjnych organa P. D. U. W. do tego uprawnione.

Jeżeli ubezpieczający uważać będzie ustalony w polisie P. D. U. W. szacunek za nieodpowiadający istotnej wartości ubezpieczonego przedmiotu, ma prawo wymagać rewizji oszacowania, przyczem żądanie takie najpóźniej w ciągu 2-ech tygodni od dnia otrzymania polisy winien ubezpieczający zgłosić na piśmie do właściwego oddziału P. D. U. W., podając wysokość żądanej sumy oszacowania. Przy nieuwzględnieniu tego żądania, winien jest oddział P. D. U. W. w terminie tygodniowym przekazać sprawę do ostatecznego rozstrzygnięcia właściwemu radcy ubezpieczeniowemu P. D. U. W., który rozpatruje pretensje ubezpieczającego zgodnie z regulaminem, ustalonym przez Radę Nadzorczą P. D. U. W.

Gdy przedmiot ubezpieczony uległ szkodzie w okresie rozpoznawania przez oddział lub radcę ubezpieczeniowego pretensji ubezpieczającego, wówczas wartość przedmiotu, jaka winna być przyjęta za podstawę do obliczenia szkody (art. XX), ustala rada ubezpieczeniowa.

3. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie piśmiennego wniosku, sporządzonego na formularzu P. D. U. W. i podpisanego przez zgłaszającego wniosek o ubezpieczenie, lub przez jego uprawnionego zastępcę; wniosek ten winien być złożony lub przesłany do biura oddziału P. D. U. W. i obowiązuje zgłaszającego przez dni 14.

4. Ubezpieczenie w dziale dobrowolnym uważa się za zawarte, gdy oddział P. D. U. W. zakwalifikuje wniosek do przyjęcia i stwierdzi to przez wystawienie polisy lub zaświadczenia tymczasowego.

5. Ubezpieczający obowiązany jest do przyjęcia polisy. Prawa i obowiązki stron obu określają treść polisy, wniosku i niniejszych warunków ubezpieczenia.

6. Jeżeli polisa nie jest zgodna z treścią wniosku, ubezpieczający ma prawo w ciągu dni ośmiu od otrzymania polisy odstąpić od zawarcia umowy, z zawiadomieniem o tem P. D. U. W. na piśmie. Jeżeli takie zawiadomienie nie nastąpi, treść polisy uważać się będzie za obowiązującą, choćby ta nie była zgodna z wnioskiem. Ustęp powyższy stosuje się tylko do ubezpieczeń dobrowolnych.

Okoliczności wpływające na stopień niebezpieczeństwa.

Art. VIII.

1. P. D. U. W. ma prawo odstąpić od umowy, jeżeli ubezpieczający lub jego pełnomocnik przy jej zawieraniu udzielił niezgodnych z prawdą lub niedokładnych odpowiedzi na postawione mu w formularzu wniosku lub w innym piśmie P. D. U. W. pytania, dotyczące okoliczności, wpływających na stopień niebezpieczeństwa, lub, gdy bez postawienia w powyższy sposób pytań podstępnie zataił lub przez rażące niedbalstwo niezgodnie z prawdą przedstawił ważną okoliczność, wpływającą na stopień niebezpieczeństwa.

2. P. D. U. W. winna zawiadomić o odstąpieniu od umowy w ciągu miesiąca od daty otrzymania wiadomości o wadliwości zeznań. Oznajmienie o odstąpieniu uwalnia P. D. U. W. od obowiązku odszkodowania, nawet gdyby wypadek szkody wydarzył się przedtem, chyba, że zatajona albo niezgodnie z prawdą lub niedokładnie podana okoliczność, co do stopnia niebezpieczeństwa nie wywarła wpływu ani na zajęcie wypadku szkody, ani na rozmiary świadczeń P. D. U. W., a ubezpieczający przy złożeniu wadliwych zeznań nie działał podstępnie.

3. W razie odstąpienia P. D. U. W. od umowy, wskutek udzielenia niezgodnej z prawdą lub niedokładnej odpowiedzi przez ubezpieczającego, lecz bez winy z jego lub z jego pełnomocnika strony, składkę za czas pozostały zwraca się ubezpieczającemu.

4. Punkty 1, 2, 3. nie dotyczą ubezpieczeń obowiązkowych. W wypadkach, gdy przy podaniu do ubezpieczenia obowiązkowego udzielono niezgodnych z prawdą lub niedokładnych odpowiedzi, albo zatajono okoliczności, wpływające na stopień niebezpieczeństwa, P. D. U. W. przysługuje prawo pobrania dodatkowej składki w potrójnym rozmiarze.

Początek odpowiedzialności.

Art. IX.

1. W dziale ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialność P. D. U. W. rozpoczyna się od godziny 12-ej w południe dnia następnego po zaksięgowaniu wniosku w oddziale P. D. U. W. Wszakże odpowiedzialność ta nie może rozpocząć się później, niż w miesiąc po złożeniu piśmiennego wniosku miejscowemu taksatorowi bądź urzędowi gminnemu wiejskiemu lub miejskiemu. Winni niezgłoszenia do ubezpieczenia przedmiotu, podlegającego obowiązkowemu ubezpieczeniu, ulegają karze na rzecz P. D. U. W. w kwocie trzykrotnej składki ogniowej, przypadającej za okres zwłoki.

2. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych, jeżeli wniosek został przez oddział P. D. U. W. zakwalifikowany do przyjęcia, a składka wraz z należnościami dodatkowymi uiszczona lub też polisa na zawarte ubezpieczenie wystawiona i doręczona, odpowiedzialność P. D. U. W. rozpoczyna się w południe dnia następnego po nadejściu wniosku do oddziału P. D. U. W., jeżeli nie ustalono innego terminu.

W razie zwrócenia wniosku do uzupełnienia lub sprostowania, odpowiedzialność P. D. U. W. z podanymi wyżej zastrzeżeniami rozpoczyna się w południe dnia następnego po nadejściu uzupełniającego lub sprostowanego wniosku do tegoż oddziału P. D. U. W.

3. W razie telegraficznego zgłoszenia ubezpieczenia, odpowiedzialność P. D. U. W. rozpoczyna się, z zastrzeżeniami, podanymi w punkcie 2-im, w południe dnia następnego po nadejściu telegramu do oddziału P. D. U. W. Wszakże zgłoszenia telegraficzne nabierają mocy tylko wtedy, gdy równocześnie lub przed wysłaniem telegramu będzie złożony lub w liście połączonym przesłany oddziałowi P. D. U. W. wniosek formalny w przedmiocie tegoż ubezpieczenia. W każdym jednak razie podstawę umowy stanowić będzie wniosek piśmienny.

Oświadczenia stron.

Art. X.

1. Dla wszystkich doniesień i oświadczeń, które na podstawie niniejszych warunków lub osobnych umów mają być złożone P. D. U. W. przez ubezpieczającego lub osobę trzecią, wymagana jest forma piśmienna.

2. Wszelkie zastrzeżenia lub zmiany niniejszych warunków ubezpieczenia lub inne osobne umowy uzupełniające są ważne tylko wtedy, jeżeli co do nich nastąpi piśmienna zgoda P. D. U. W.

3. Ubezpieczający może każdej chwili żądać wydania na swój koszt odpisów wszelkich oświadczeń, które w sprawie zawartego ubezpieczenia złożył sam, lub które za niego złożono organom P. D. U. W.

Składka i należności dodatkowe.

Art. XI.

1. W dziale ubezpieczeń obowiązkowych należną składkę wraz z należnościami dodatkowymi uiszczą się zgóry bądź na mocy rejestrów poborowych, przesyłanych urzędem gminnym wiejskim i miejskim, bądź też w sposób inny, który ustalą P. D. U. W.

2. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych ubezpieczający winien, jeżeli się inaczej nie umówiono, uścić przy doręczaniu polisy składkę wraz z należnościami dodatkowymi. W ciągu trwania umowy składki łącznie z należnościami dodatkowymi są płatne, jeżeli się inaczej nie umówiono, w pierwszym dniu tego okresu ubezpieczenia, za który się należą.

3. W razie nieuiszczenia składki razem z należnościami dodatkowymi w oznaczonym terminie, P. D. U. W. służy prawo odstąpienia od umowy, dopóki zapłaty nie dokonano. Za odstąpienie uważa się, jeżeli organa P. D. U. W. w ciągu trzech miesięcy od dnia płatności nie wystąpią sądownie z żądaniem zapłaty składki. Jeżeli należna składka nie jest zapłacona do chwili zajścia wypadku szko-

dy, P. D. U. W. wolna jest od obowiązku odszkodowania z samego prawa, bez potrzeby żądania sądowego rozwiązania umowy, chyba, że wystąpiła sądowo o zapłatę składki i nie odstąpiła od tej pretensji przed wypadkiem szkody.

4. Składki za ubezpieczenie dobrowolne należy płacić w tym oddziale P. D. U. W., który wystawił polisę albo uiszczać do rąk organu P. D. U. W., upoważnionego do odbioru składek, bez szczególnych wezwań i opóźnień.

5. Jako należności dodatkowe, przewidziane w niniejszym artykule rozumie się opłaty administracyjne (manipulacyjne), szacunkowe oraz wszelkiego rodzaju podatki od ubezpieczenia.

Zwiększenie niebezpieczeństwa.

Art. XII.

1. Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić P. D. U. W. o każdym zwiększeniu niebezpieczeństwa, wynikiem po zawarciu umowy lub w czasie między zgłoszeniem a przyjęciem wniosku. W razie zaniedbania powyższego zawiadomienia, P. D. U. W. jest wolna od obowiązku odszkodowania, z wyjątkiem wypadków, gdy zaniedbanie lub opóźnienie doniesienia nie może być poczytywane za winę ubezpieczającego, lub gdy zwiększenie niebezpieczeństwa nie wywarło wpływu, ani na zajście wypadku szkody, ani na rozmiary odszkodowania.

2. W ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o zwiększeniu niebezpieczeństwa, P. D. U. W. może wypowiedzieć umowę; przytem, jeżeli zwiększenie takie nastąpiło niezależnie od woli ubezpieczającego, wypowiedzenie powinno nastąpić z miesięcznym uprzedzeniem, w innych zaś wypadkach wypowiedzenie może nastąpić bez uprzedzenia. W razie wypowiedzenia umowy z powodu zwiększenia niebezpieczeństwa, niezależnego od woli ubezpieczającego, składka za czas pozostały ulega zwrotowi. Przepisy tego artykułu nie mają zastosowania do działu ubezpieczeń obowiązkowych, przy których ubezpieczający za niedoniesienie o zwiększeniu się niebezpieczeństwa ulega dopłacie składki w wysokości podwójnej różnicy, jaka wypadnie między dawną a nową składką, przypadającą do pobrania z powodu zwiększenia niebezpieczeństwa.

Przepisy bezpieczeństwa.

Art. XIII.

P. Jeżeli się umówiono, że ubezpieczający ma zachowywać pewne przepisy, mające na celu zmniejszenie niebezpieczeństwa lub zapobieżenie powiększeniu się tegoż, natenczas nie wolno ubezpieczającemu zaniedbywać spełnienia takich przepisów, ani też zezwalać lub dopuszczać do zaniedbywania ich przez osoby trzecie. Niespełnienie tego obowiązku pociąga za sobą, stosownie do postanowień przytoczonych w punkcie 2-im, utratę prawa do odszkodowania.

2. W ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o pogwałceniu przez ubezpieczającego obowiązku powyżej wskazanego, P. D. U. W. może wypowiedzieć umowę bez uprzedzenia, chyba, że pogwałcenie to nastąpiło bez winy ubezpieczającego, w tym bowiem razie obowiązuje P. D. U. W. miesięczny

termin uprzedzenia. Jeżeli wypadek przewidziany ubezpieczeniem zaszedł a przedtem wypowiedzenie nie nastąpiło, P. D. U. W. nie może odmówić odszkodowania, gdy nie ma winy ze strony ubezpieczającego, lub gdy niespełnienie obowiązku nie wpłynęło ani na zajście wypadku szkody, ani na rozmiary odszkodowania, albo też gdy termin do wypowiedzenia już upłynął, wypowiedzenia zaś nie uczyniono.

Wielokrotne ubezpieczenie.

Art. XIV.

1. W dziale ubezpieczeń obowiązkowych przedmioty ubezpieczone w P. D. U. W. nie mogą być ubezpieczone w innych zakładach ubezpieczeń w sumie, która łącznie z sumą ubezpieczenia w P. D. U. W. przekraczałaby sumę oszacowania dokonanego przez P. D. U. W., a to pod skutkami unieważnienia ubezpieczenia zawartego dodatkowo, jak również utraty prawa do odszkodowania, mogącego przypaść od P. D. U. W.

2. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych ubezpieczający, przystępując do umowy, jest obowiązany zawiadomić P. D. U. W. o każdym ubezpieczeniu, zawartem przez siebie albo kogo innego na swój rachunek w innym zakładzie ubezpieczeń co do tych samych przedmiotów i od tego samego niebezpieczeństwa; jeżeli zaś to drugie ubezpieczenie zawarte zostało później, albo jeżeli się o niem dopiero później dowiedział, winien niezwłocznie donieść o tem, wymieniając ów zakład ubezpieczeń oraz sumę ubezpieczenia.

3. Ubezpieczający traci prawo do odszkodowania, jeżeli nie spełni obowiązku w p. 2-im określonego.

P. D. U. W. może w ciągu miesiąca po otrzymaniu wiadomości o niespełnieniu obowiązku wypowiedzieć umowę bez zachowania terminu uprzedzenia, chyba, że ze strony ubezpieczającego nie ma winy, w tym bowiem razie P. D. U. W. obowiązuje miesięczny termin uprzedzenia. W razie zajścia wypadku szkody przed wypowiedzeniem, P. D. U. W. nie może odmówić odszkodowania, jeżeli ze strony ubezpieczającego nie ma winy, albo też P. D. U. W. nie skorzystała we właściwym terminie z prawa wypowiedzenia, przyczem P. D. U. W. odpowiadać może za szkodę w takim tylko stosunku do jej całości, w jakim pozostaje suma ubezpieczenia P. D. U. W. do ogólnej sumy ubezpieczenia tego samego przedmiotu we wszystkich zakładach, w których przedmiot został ubezpieczony. Wszelkie polisy innych zakładów ubezpieczeń na budowie objęte przymusem ubezpieczenia, winny być w terminie miesięcznym od daty wystawienia polisy przedstawione właściwemu oddziałowi P. D. U. W. do poświadczenia.

4. Postanowienia, zawarte w punktach od 1—3, mają zastosowanie i w tych wypadkach, gdy ten sam przedmiot ubezpieczono w innym zakładzie ubezpieczeń od szkód dalej sięgających lub od tej samej szkody, lecz dla ochrony innego interesu związanego z ubezpieczonym przedmiotem.

5. Część wartości ubezpieczenia, pozostawiona na ryzyku własnemu ubezpieczającemu, nie może być ubezpieczona dodatkowo w innym zakładzie ubezpieczeń, pod skutkami utraty prawa do świadczenia ze strony P. D. U. W.

Prowadzenie ksiąg handlowych przez ubezpieczającego.

Art. XV.

1. W razie ubezpieczenia składów towarów, fabryk oraz zakładów przemysłowych i handlowych, ubezpieczający obowiązany jest, niezależnie od ogólnych przepisów prawnych, prowadzić księgi handlowe, wykazujące przychód i dochód towarów, względnie surowców i fabrykatów, oraz ewentualnie inne jeszcze księgi specjalnie umówione, a nadto we właściwych odstępach czasu sporządzać inwentarze. Te księgi, inwentarze, dowody, jak również inne ważniejsze dane, dotyczące prowadzenia przedsiębiorstwa, mają być przechowywane, zwłaszcza w noccy, jeżeli ubezpieczający rozporządza odpowiednimi ogniotrwałymi szafami i pomieszczeniami, w miejscach zabezpieczonych od pożaru i włamania, albo poza miejscami składu i fabrykacji, zawsze jednak w sposób możliwie zabezpieczający od pożaru i kradzieży. Niespełnienie któregokolwiek z powyższych obowiązków pociąga za sobą utratę prawa do odszkodowania.

2. Przepisy powyższe mają zastosowanie także przy innych ubezpieczeniach, jeżeli prowadzenie ksiąg zostało osobno zastrzeżone.

Zbywanie i wydzierżawianie ubezpieczonego przedmiotu.

Przechodzenie przedmiotu w drodze spadku. Skutki upadłości.

Art. XVI.

1. W dziale ubezpieczeń obowiązkowych przejście tytułu własności od ubezpieczającego na osobę trzecią, wydzierżawienie przedmiotów ubezpieczonych lub otwarcie upadłości nie przerywa ubezpieczenia, jednakże przy zbyciu rzeczy ruchomych ubezpieczenie wygasa z chwilą, gdy rzecz wyjdzie z posiadania ubezpieczającego.

2. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych przy zbyciu przedmiotów ubezpieczonych — ubezpieczenie wygasa, w razie zaś zbycia nieruchomości ubezpieczonej lub wypuszczenia jej w dzierżawę, ubezpieczający winien zawiadomić o tem P. D. U. W. w ciągu 14-tu dni po dokonaniu zbycia lub wydzierżawieniu. P. D. U. W. służy prawo wypowiedzenia umowy w ciągu miesiąca od daty otrzymania doniesienia o zbyciu (względnie wydzierżawieniu), z miesięcznym terminem uprzedzenia. Jeżeli nabywca (względnie dzierżawca) oświadczy wobec P. D. U. W., że przyjmuje ubezpieczenie, żądarte przez swego poprzednika, a P. D. U. W. nie skorzysta z prawa wypowiedzenia, ubezpieczenie uważać się będzie za trwające nieprzerwanie w dalszym ciągu. Jeżeli nabywca nie spełni tego warunku, ubezpieczenie pozostaje w zawieszeniu, aż do złożenia powyższego oświadczenia, w razie zaś zajścia wypadku w czasie zawieszenia ubezpieczenia, P. D. U. W. będzie władna odmówić wypłaty odszkodowania.

3. Przejście ubezpieczonych przedmiotów w drodze spadku nie przerywa stosunku ubezpieczenia.

4. W razie otwarcia upadłości lub wdrożenia postępowania polubownego co do majątku ubezpieczającego, P. D. U. W. może w ciągu miesiąca od

ogłoszenia o otwarciu upadłości lub wdrożeniu postępowania polubownego wypowiedzieć umowę, z zachowaniem jednomiesięcznego terminu uprzedzenia. W razie przewidzianego w p.p. 2 i 4 wypowiedzenia, składka za czas pozostały ulega zwrotowi.

Zwrot składki i opusty za wieloletnie ubezpieczenia.

Art. XVII.

1. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych w wypadku rozwiązania umowy przed terminem, czy to wskutek przewidzianego w niniejszych warunkach wypowiedzenia, czy to z innych powodów, składka za bieżący okres ubezpieczenia nie ulega zwrotowi, z wyjątkiem wypadków, wyraźnie w niniejszych warunkach określonych (art. XII, XVI, XVIII, XIX i XXIX).

2. Jeżeli ze względu na umówiony dłuższy czas trwania ubezpieczenia przyznano ubezpieczającemu opust od składki, wówczas w razie wcześniejszego rozwiązania umowy P. D. U. W. może żądać od ubezpieczającego dopłaty kwoty, o jaką wymiar składki byłby wyższy, gdyby umowę zawarto tylko na czas rzeczywistego trwania ubezpieczenia.

Kontrola ubezpieczenia.

Art. XVIII.

1. P. D. U. W. ma prawo w każdym czasie sprawdzać przez swoje organa stan i wartość ubezpieczonych przedmiotów, jak również i sposób prowadzenia przez ubezpieczającego odnośnych ksiąg handlowych. Gdyby ubezpieczający sprzeciwił się sprawdzaniu lub odmówił swej pomocy w tym względzie, P. D. U. W. służy prawo wypowiedzenia umowy, z miesięcznym terminem uprzedzenia i za zwrotem stosunkowej części składki za czas pozostały.

Obowiązki ubezpieczonego przy i po zajściu wypadku szkody.

Koszty ratunku.

Art. XIX.

1. Ubezpieczający, w razie zajścia wypadku szkody, obowiązany jest starać się wedle możliwości o zapobieżenie jej i zmniejszenie; niespełnienie przezeń tego przepisu uważa P. D. U. W. od obowiązku odszkodowania. Niezbędne i udowodnione koszty ratunku łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczonej. Jeżeli zaś ratunek dotyczył także innych przedmiotów, nieobjętych ubezpieczeniem, to koszty będą pokryte tylko w stosunku wartości ratowanego mienia do sumy ubezpieczenia. Przy ubezpieczeniu poniżej wartości P. D. U. W. zwraca koszty ratunku w stosunku, podanym w art. XXI, p. 3.

2. Ubezpieczający winien donieść wprost organom P. D. U. W. lub właściwemu urzędowi gminnemu o wypadku szkody niezwłocznie, a w każdym razie nie później nad dni 10 po otrzymaniu wiadomości o szkodzie, wymieniając dzień, godzinę i przyczynę wydarzenia się szkody oraz przybliżoną jej sumę.

3. Do czasu ustalenia wysokości szkody nie wolno ubezpieczającemu zmieniać bez zezwolenia organów P. D. U. W. stanu, spowodowanego wypadkiem szkody, chyba, że zmiana jest niezbędna w celu zmniejszenia szkody lub w interesie publicznym.

4. Ubezpieczający obowiązany jest zezwalać organom P. D. U. W. na prowadzenie wszelkich dochodzeń, niezbędnych do ustalenia wypadków szkody albo rozmiarów odszkodowania, udzielać im wszelkich potrzebnych w tym celu wyjaśnień, oraz przedstawiać księgi, dowody i rachunki, dotyczące prowadzenia interesu. Ubezpieczający winien również dostarczać na żądanie organów P. D. U. W. w wyznaczonym przez nie terminie spisu przedmiotów, które znajdowały się w miejscu ubezpieczenia podczas wypadku szkody, jak również spisu przedmiotów zniszczonych, przepadłych oraz uratowanych w stanic uszkodzonym lub nieuszkodzonym, a to osobno według poszczególnych pozycji polisy, z podaniem wartości tych przedmiotów w dacie wypadku szkody, przed i po zajściu wypadku.

5. Jeżeli ubezpieczający nie spełni któregokolwiek z obowiązków, podanych wyżej w p.p. 1—4 lub udzieli wymaganych od niego wiadomości niezgodnie z rzeczywistością, P. D. U. W. będzie wolna od obowiązku odszkodowania, chyba, że niespełnienie tych obowiązków nastąpiło bez złego zamiaru lub rażącego niedbalstwa ze strony ubezpieczającego, albo też gdy nie wpłynęło ani na ustalenie wypadków szkody, ani na określenie wysokości odszkodowania.

6. W razie zaginięcia podczas wypadku szkody przedmiotów ubezpieczonych, ubezpieczający winien w terminie tygodniowym zawiadomić o tem miejscowe władze policyjne, z wyszczególnieniem przedmiotów zaginionych. Niespełnienie tego obowiązku pociąga za sobą utratę praw ubezpieczającego do odszkodowania za przedmioty zaginione.

Obliczenie rozmiarów szkody. Ustalenie odszkodowania.

Art. XX.

1. Za podstawę do obliczenia rozmiarów szkody służy wartość ubezpieczonych przedmiotów w dacie wypadku szkody. Za wartość tę według warunków niniejszych uważa się:

a) przy budynkach: wartościach ustaloną na podstawie przyjętych przez P. D. U. W. norm taksacyjnych;

b) przy towarach (gotowych i półfabrykatch), które ubezpieczający sam wytworzył, — wysokość kosztów produkcji w dacie wypadku szkody; gdy jednak koszty te są wyższe, niż wartość sprzedażna towarów, — najwyżej ich wartość sprzedażną;

c) przy surowcach, plonach i innych ziemiopłodach, które ubezpieczający sam wytworzył, — wartość sprzedażną gotowego produktu w dacie wypadku szkody, po potrąceniu kosztów, które musiano by jeszcze wyłożyć na produkt dotknięty szkodą, aż do chwili jego spieniężenia. Jeżeli jednak produkt przeznaczony był na własną potrzebę ubezpieczającego i nie można go zastąpić przedmiotem z własnej produkcji, — wysokość kosztów nabycia w dacie wypadku, przewidzianego ubezpieczeniem, względnie z potrąceniem kosztów, nie wyłożonych na wykonanie produktu;

d) przy towarach, tudzież surowcach, plonach i innych ziemiopłodach, nie wytworzonych przez ubezpieczającego, — wysokość kosztów ich nabycia w dacie wypadku szkody; jeżeli jednak koszty te

są wyższe, niż wartość sprzedażna tychże przedmiotów, to najwyżej ich wartość sprzedażna;

e) przy inwentarzu żywym — wartość, jaką miał on bezpośrednio przed wypadkiem szkody;

f) przy maszynach, inwentarzach przemysłowych, narzędziach rolniczych i ruchomościach domowych, — wysokość kosztów ponownego nabycia rzeczy tego samego rodzaju w dacie wypadku szkody, z potrąceniem zmniejszenia wartości ubezpieczonych przedmiotów, spowodowanego przez czas, zużycie, zniszczenie, zmianę systemu, bezczynność, lub inne przyczyny;

h) przy wszelkich innych przedmiotach, to gdy się inaczej nie umówiono, ich wartość rynkową.

2. Przy obliczeniu szkód w przedmiotach uległych częściowemu zniszczeniu lub uszkodzeniu, należy uwzględnić zdatność pozostałych części składowych do dalszego użytku.

Art. XXI.

1. Ubezpieczenie nie może być źródłem zysku dla ubezpieczającego.

2. Ubezpieczenie samo przez się nie stanowi dowodu istnienia lub wartości ubezpieczonych przedmiotów i suma ubezpieczenia, chociażby była oznaczona w porozumieniu z organami P. D. U. W., stanowi jedynie granice odpowiedzialności P. D. U. W. Nawet wówczas, gdy suma ubezpieczona przenosi wartość przedmiotu (art. XX), P. D. U. W. nie ma obowiązku odszkodowania ponad faktycznie ustaloną szkodę. Jeżeli zaś przedmioty zostały ubezpieczone podług poszczególnych pozycji polisy, P. D. U. W. odpowiada za każdy z nich tylko do wysokości sumy, wskazanej w odnośnej pozycji.

3. Jeżeli w czasie wypadku szkody suma ubezpieczenia w pewnej pozycji jest niższa od wartości przedmiotów tą pozycją objętych, P. D. U. W. winna wypłacić odszkodowanie tylko w takiej części, jaka odpowiada stosunkowi sumy ubezpieczenia do wartości (art. XX) przedmiotów.

4. W razie przyjęcia do ubezpieczenia tylko pewnej oznaczonej części wartości przedmiotu, P. D. U. W. obowiązana jest wypłacić tylko odpowiednią część odszkodowania, ustalonego w art. XX oraz pp. 2 i 3 niniejszego artykułu.

5. P. D. U. W. ponosi koszty dochodzeń w celu ustalenia wypadku szkody i obliczenia odszkodowania; gdy zaś koszty te spowodowane zostały mylnymi zeznaniami ubezpieczającego, ponosi je ten ostatni. lecz w każdym razie tylko do wysokości sumy ubezpieczonej.

Art. XXII.

1. Dochodzenie w celu obliczenia wysokości odszkodowań prowadzą organy P. D. U. W. Przy dochodzeniach ubezpieczający może być obecnym osobście lub upoważnić do asystowania osobę trzecią.

2. Dochodzenia powyższe powinny być uskutecznione w przeciągu miesiąca od daty otrzymania przez P. D. U. W. doniesienia o zajściu wypadku, przewidzianego w ubezpieczeniu, jeżeli nie staną temu na przeszkodzie przyczyny niezależne od P. D. U. W.

3. P. D. U. W. zatwierdza wysokość odszkodowania nie później, niż w przeciągu dni 14-tu od daty otrzymania aktu dochodzenia i obliczenia szkody.

4. Jeżeli pomiędzy ubezpieczającym, a P. D. U. W. nie dojdzie do porozumienia co do wysokości szkody, każda ze stron może żądać, aby wysokość ta ustalona była przez radców ubezpieczeniowych, zgodnie z regulaminem, ustalonym przez radę nadzorczą P. D. U. W.

5. Rozstrzyganie sporów o prawo do odszkodowania należy do sądu.

Wypłata odszkodowania.

Art. XXIII.

1. Odszkodowanie jest płatne w ciągu miesiąca po ustaleniu jego wysokości i po złożeniu przez ubezpieczającego dowodów, niezbędnych do dokonania wypłaty.

2. Wypłata odszkodowania następuje za odpowiadaniem pokwitowaniem osoby uprawnionej do odbioru, w oddziale P. D. U. W. lub w kasie powiatowej, jeżeli nie było zastrzeżone inaczej.

3. Jeżeli przedmiot ubezpieczył nie jego właściciel, to odszkodowanie będzie wypłacone stosownie do istniejącej w tym względzie umowy pomiędzy ubezpieczającym, a właścicielem przedmiotu. W braku zaś takiej umowy odszkodowanie należy wypłacić obydwom za ich łącznym pokwitowaniem.

Przepis powyższy stosuje się również i przy wypłacie odszkodowań z ubezpieczeń na cudzy rachunek.

4. P. D. U. W. ma prawo, zamiast w gotówce, dokonywać wypłaty odszkodowania w naturze, przez doprowadzenie przedmiotów zniszczonych lub uszkodzonych do stanu pierwotnego, albo zastąpienie ich takimi samymi, bądź też równoważnikiem pieniężnym, z przejęciem pozostałości w swe posiadanie.

Przejęcie praw do odszkodowania na P. D. U. W.

Art. XXIV.

1. Z chwilą wypłaty odszkodowania na P. D. U. W. przechodzą do wysokości wypłaconej sumy wszelkie prawa do odszkodowania, służące ubezpieczającemu w stosunku do osoby trzeciej.

2. Gdyby ubezpieczający bez zgody P. D. U. W. zrzekł się swego prawa do odszkodowania, — albo do zabezpieczenia pretensji w stosunku do osoby trzeciej, to P. D. U. W. będzie wolna od obowiązku wypłaty odszkodowania, jeżeli odszkodowanie mogło być z tego źródła zaspokojone.

Potrącenia.

Art. XXV.

1. P. D. U. W. jest władna potrącić z odszkodowania wszelkie wzajemne pretensje do ubezpieczającego z tytułu opłat za ubezpieczenia, albo też grzywien. Jeżeli jednak odszkodowanie ma być z mocy umowy wypłacone osobie trzeciej, to można potrącać tylko opłaty, należne z tej samej umowy ubezpieczenia, której dotyczył wypadek szkody.

Przedawnienie.

Art. XXVI.

1. W razie odmowy wypłaty odszkodowania, ubezpieczający może wystąpić przeciw P. D. U. W.

na drogę sądową nie później, niż w ciągu 6-ciu miesięcy od daty otrzymania osobiście lub przez swego pełnomocnika ostatecznej odmownej odpowiedzi P. D. U. W.

Odpowiedź odmowna winna zawierać wskazówki co do terminu wytoczenia skargi sądowej i skutków prawnych, połączonych z jego upływem.

2. Wszelkie inne pretensje z umowy ubezpieczenia ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech; przedawnienie zaczyna się z końcem roku kalendarzowego, w którym powstała pretensja. Jeżeli z pretensją zwrócono się do organów P. D. U. W. przed upływem lat trzech, wówczas przedawnienie przerywa się aż do nadejścia piśmiennego w tym względzie rozstrzygnięcia P. D. U. W.

3. Odszkodowanie, przyznane przez P. D. U. W., a w ciągu 5 lat od daty zawiadomienia ubezpieczającego o przyznaniu, nie podjęte przez niego, ulega przedawnieniu i przepada na rzecz P. D. U. W.

Prawa i interesy wierzycieli hipotecznych.

Art. XXVII.

1. Jeżeli wierzyciel hipoteczny powiadomi P. D. U. W., że zobowiązał dłużnika do ubezpieczenia obciążonego długiem przedmiotu na oznaczoną sumę i oznaczony czas, lub na czas trwania stosunku pożyczkowego, to P. D. U. W. przed upływem czasu oznaczonego lub przed spłatą pożyczki nie będzie mogła bez zezwolenia wierzyciela hipotecznego ani przyjąć wypowiedzenia, ani obniżyć ubezpieczonej sumy poniżej kwoty, przez wierzyciela oznaczonej, nadto obowiązana będzie zawiadomić wierzyciela hipotecznego o zaszłej szkodzie.

2. Jeżeli wierzyciel hipoteczny solidarnie poręcza regularną zapłatę składki, to służy mu prawo do odszkodowania do wysokości swojej wierzytelności razem z przypadającymi od niej odsetkami, nawet w tym razie, gdy ubezpieczający dłużnik sam składki za ubezpieczenie w terminie nie zapłacił, lub gdyby w myśl niniejszych warunków ubezpieczeń z innych powodów utracił prawo do odszkodowania. W tym razie jednak wierzyciel obowiązany jest przejąć na rzecz P. D. U. W. swoje prawa do dłużnika do wysokości otrzymanego odszkodowania.

3. Odszkodowania za budowle, obciążone długami hipotecznymi, co do których zadość uczyniono wymaganiom p. 1-go, wypłaca się jednorazowo w całej sumie jedynie za zgodą wierzycieli, wyrażoną na piśmie i należycie zaświadczoną.

4. Odszkodowania, nie przekraczające ¼ sumy ubezpieczenia, mogą być przez P. D. U. W. wypłacone bez zgody wierzycieli.

Przepis powyższy nie dotyczy wypadku, przewidzianego w p. 2-im niniejszego artykułu.

Ubezpieczenie po wypadku szkody.

Art. XXVIII.

1. Po wypadku szkody do końca bieżącego okresu ubezpieczeniowego P. D. U. W. odpowiada za szkodę, powstałą z późniejszego wypadku tylko do wysokości reszty sumy ubezpieczonej, jaka pozostała w każdej pozycji polisy po potrąceniu wypłaconego odszkodowania.

Art. XXIX.

1. W dziale ubezpieczeń dobrowolnych, w razie całkowitego zniszczenia ubezpieczonego przedmiotu skutkiem wypadku, ubezpieczenie wygasa; gdy jednak przedmiot ubezpieczony nie ulegnie całkowicie zniszczeniu, obie strony uprawnione są do wypowiedzenia umowy z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia.

2. Wypowiedzenie winno nastąpić na piśmie najpóźniej w ciągu 14-tu dni po wypłacie, albo odmowie odszkodowania. Ubezpieczającemu nie służy jednak prawo wypowiedzenia, jeżeli nie spełnił przepisane obowiązków doniesienia o szkodzie (art. XIX, p. 2).

3. W razie wypowiedzenia należy się P. D. U. W. składka, w stosunku do sumy wypłaconego odszkodowania, aż do końca bieżącego okresu ubezpieczenia, reszta zaś składki — za czas trwania umowy.

Właściwość sądu. Zmiana mieszkania.

Art. XXX.

1. Wszelkie spory, wynikające z umowy ubezpieczenia, podlegają rozpoznaniu sądu w miejscu siedziby właściwego oddziału P. D. U. W.

P. D. U. W. wolno jednak dochodzić pretensji do ubezpieczającego także przed sądem jego zwykłego miejsca zamieszkania.

2. Jeżeli ubezpieczający zmienił mieszkanie, względnie siedzibę swego przedsiębiorstwa, bez zawiadomienia o tem P. D. U. W., wszelkie pisma, skierowane podług ostatnio znanego P. D. U. W. miejsca zamieszkania ubezpieczającego lub siedziby jego przedsiębiorstwa, będą uważane za prawnie doręczone.

Ruch służbowy.

506.

WYKAZ RUCHU SŁUŻBOWEGO

w Ministerstwie Skarbu

za miesiąc wrzesień 1921 r.

Mianowani zostali:

Szef Sekcji Dr. Zaczek Kazimierz, Dyrektorem Departamentu Budżetowego dn. 6 września 1921 r.

Szef Sekcji Dr. Birgfellner Karol, Dyrektorem Departamentu Podatków dn. 6 września 1921 roku.

Szef Sekcji Dr. Mikulecki Wiktor, Dyrektorem Departamentu Akcyz i Monopolów dn. 6 września 1921 roku.

Szef Sekcji Dzierzowski Wacław, Dyrektorem Departamentu Cel dn. 6 września 1921 roku.

Naczelnik Wydziału Greger Józef, Dyrektorem Departamentu Administracyjnego dn. 1 września 1921 roku.

Przeniesiony:

Pom. rachmistrza Kasy Skarbowej II w Warszawie Stolcenwald Władysław, do służby w Centralnej Księgowości w dotychczasowym charakterze służbowym.

Zwolnieni zostali:

Referent Wadowski Feliks, z dn. 30 września 1921 r.
Rachmistrz Chmielewska Ludwika z dn. 30 września 1921 roku.

Maszynistka Podmagórska Marja, z dn. 30 września 1921 roku.

Pr. rachmistrz Mościcka Zofja z dn. 30 września 1921 r.

Otrzymali zawiadomienie o zwolnieniu:

Kontroler rachunk. Jabłkowski Stanisław, z dn. 31 sierpnia 1921 r.

Pom. eks. U. P. P. Olszewska Marja, z dn. 30 września 1921 r.

Pr. maszynistka Drazewska Janina z dn. 30 września 1921 r.

P. o. sekr. kancel. Przyżycka Romana, z dn. 30 września 1921 r.

Urzednicy nowoprzyjęci:

Mianowani:

Dyrektor Izby Skarbowej w Kielcach, Markowski Bolesław, Podsekretarzem Stanu dn. 1 września 1921 roku.

Tytulem próby:

Dąbrowski Mikołaj Ryszard, od 1 września 1921 r.

Dippl Stanisław, od 1 września 1921 r.

Szczepanik Eugenjusz, od 1 września 1921 r.

Dutkowska Janina, od 1 września 1921 r.

Brojerski Zdzisław, od 1 września 1921 r.

Ostaszewski Jan, od 1 września 1921 r.

Spotowski Hubert, od 1 września 1921 r.

Ledóchowski Konstanty, od 1 września 1921 r.

Mühlstein Henryk, od 1 września 1921 r.

Barnert Franciszek, od 3 września 1921 r.

Osada Zbigniew Edward, od 15 września 1921 r.

Kontraktowi:

Brzozowski Stanisław, od 1 września 1921 r. w/g VII st. służb, na przeciąg 3 miesięcy.

Knopf Jan, od 1 września 1921 r. w/g X st. służb.

Bojemski Aleksander od 16 września 1921 r. w/g VIII st. służb.

Przepisy emerytalne.

507.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

W najbliższym czasie wydane zostanie rozporządzenie wykonawcze do nowej ustawy emerytalnej, podwyższające znacznie dotychczasowe pobory emerytur. W sprawie wypłaty zasiłków w wysokości 3-miesięcznej dotychczas pobieranej emerytury, Min. Skarbu wydało w miesiącu wrześniu odpowiednie zarządzenie tak, że wypłata w niektórych urzędach już nastąpiła, a w pozostałych nastąpi w najkrótszym czasie.

(Monitor Polski Nr. 236 — 1921 r.).

OGŁOSZENIA REJESTROWE SPÓŁDZIELNI.

W naszym rejestrze spółdzielnym pod Nr. 41 zapisano dziś przy spółdzielni „Spółka szewska Grudziądz zapisana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji. Likwidatorami ustanowiono mistrza szewskiego Gustawa Malinowskiego i Otona Kiepera obaj z Grudziądza.

Grudziądz, dnia 13 lipca 1921 r.

Sąd powiatowy.

Obwieszczenie.

W rejestrze spółdzielni tutejszego sądu pod Nr. 4 zapisano: Dotychczasowa nazwa spółki Kaminer Spar & Darlehnskassenverein E. G. mo. u. H. zu Kamin zmieniono na nazwę polską, która brzmi:

„Spar & Darlehnskassenverein Kamień zapisana spółka z nieograniczoną odpowiedzialnością w Kamieniu.

Sępólno, dnia 29 lipca 1921 r.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze współdzielnym pod Nr. 53 zapisano dziś „Współdzielnia Urzędników w Grudziądzu stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną odpowiedzialnością”. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest zakup i sprzedaż członkom artykułów codziennego użytku tak spożywczych jak kontekcyjnych. Członkami zarządu są: pp. Filipowski Stanisław, Krause Czesław, Machalski Marjan, Koźdron Edward, Antkowiak Bronisław, Szubrych Alojzy, Goc Stanisław, Dudzik Antoni, Staskiewicz wal. Zastępcami członków zarządu są: Gancz Bolesław, Czoppanowski Aleksander, Oze-gowski Józef, wszyscy z Grudziądza. Udział każdego członka spółki okresia się na 1000 mk. a odpowiedzialność za zobowiązanie do pojedynczej wysokości zadeklarowanych udziałów. Bez wglądu na ilość posiadanych udziałów, każdy członek ma jeden tylko głos. Statut głosi od dnia 23 czerwca 1921 r. Organem spółki jest „Głos Pomorski” w którym należy ogłaszać wszelkie publikacje i to w ten sposób, za radę nadzorczą podpisuje prezes, lub jego zastępca, a za zarząd, z członków zarządu. Rok obracunkowy kończy się 31 grudnia każdego roku. Spółka odpowiada za wszelkie zobowiązania, podpisane przez 3 członków zarządu pod mechanicznie wycisniętą firmą spółdzielni. Wgląd do rejestru jest w godzinach służbowych każdemu dozwolony.

Grudziądz, dnia 23 lipca 1921 r.

Sąd powiatowy.

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze spółkowym pod Nr. 10 zapisano dziś, że Spar & Darlehnskasse „Konkordja” spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Kamieniu, została uchwałą walnego zebrania z dnia 24 października 1920 r. rozwiązana. Likwidatorami ustanowieni. Pastor Arnold Rietz, zegarmistrz Juliusz Henpner i dzierżawca rybołówstwa Gottlieb Schmidt zamieszkali w Kamieniu.

Sępólno, dnia 12 lipca 1921.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze spółdzielczym zapisano dzisiaj, pod numerem 31 przy Spółce, „Rolnik i towarzystwo zakupu i sprzedaży, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością w Zerkowie”, że sumę odpowiedzialności podwyższono na 5000 mk. uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 16 czerwca 1921.

Zmiana § 5 i 10 statutu co do odpowiedzialności i udziału wstępnego.

Jarocin, dnia 23/VI 1921.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze spółdzielczym zapisano dzisiaj pod numerem 1, przy spółce „Molkerei Genossenschaft, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością — Przemysłowski, że ogłoszenie następuje w Landwirtschaftliches Zentralwochenblatt für Polen.

Jarocin, dnia 25 lipca 1921.

Sąd Powiatowy.

W naszym rejestrze spółdzielczym zapisano dzisiaj pod numerem 23 przy Spółce: „Bank Ludowy, Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością we Witaszycach”, że Karol Niedrig, Andrzej Münch, Kazimierz Kalmuski, Antoni Sowiński i Makary Reszelski przestali być członkami Zarządu, a obecny Zarząd tworzy:

Antoni Banaszak, oberżysta, Jan Perzak kierownik szkoły i Jadwiga Mrówkówna nauczycielka.

Jarocin, dnia 25 lipca 1921.

Sąd Powiatowy.

Obwieszczenie.

W naszym rejestrze dla spółdzielni „Kasa Pożyczkowa spółki zapisanej z nieograniczoną odpowiedzialnością w Ostrowie zapisano dziś następują:

Uchwałą walnego zebrania z dnia 18 maja 1921 r. zmieniono następujące §§ statutu § 10, 44, 45 i 47.

Ogłoszenia Spółki umieszcza się w piśmie „Gazeta Ostrowska”. Gdyby „Gazeta Ostrowska” przestała wychodzić, wtenczas umieszcza się ogłoszenia w piśmie „Dziennik Urzędowy Ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej”.

Ostrów, dnia 22 lipca 1921 r.

Sąd Powiatowy.

Ogłoszenie.

W rejestrze spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie dnia 17 maja 1921 roku pod Nr. kolejnym 1 wpisano: „Spółdzielcze Stowarzyszenie Spożywców Zgoda” w Ruszczyne. Stowarzyszenie odpowiada całym swoim ruchomym i nieruchomym majątkiem, oraz kapitałami posiadanymi. Członkowie odpowiadają do wysokości zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem stowarzyszenia jest: dostarczanie członkom swoim artykułów spożywczych. Ogólne zebranie oddzielnym postanowieniem uchwały warunki co do zawierania umów z nieczłonkami. Wysokość udziału wynosi 1000 (tysiąc) marek, w czym obowiązkowy wniosek, płatny gotówką przy zapisaniu się do stowarzyszenia stanowi 200 marek. Całkowity udział winien być pokryty nie później jak w ciągu dwóch lat. Zarząd stowarzyszenia stanowią: Górny Mikołaj, Błada Tomasz, Błada Antoni i zastępca Pędziwiatr Michał, a) stowarzyszenie zawiązuje się na czas nieograniczony, b) ogłoszenia stowarzyszenia będą umieszczane w Dzienniku Narodowym w Piotrkowie, d) zarząd stowarzyszenia składa się z 3 osób i on jest upoważniony, w granicach zarejestrowanego statutu i uchwały ogólnego zebrania, do działania w imieniu stowarzyszenia, f) zastępca pełni swe obowiązki tylko w razie nieobecności członka Zarządu, lub jego wystąpienia i to tylko w czasie trwania kadencji, g) likwidacja stowarzyszenia może nastąpić na zasadzie uchwały przyjętej większością 2/3 głosów na dwóch z kolei zebraniach członków.

Piotrków, dnia 21 lipca 1921 roku.

W naszym rejestrze spółdzielni wpisano dzisiaj pod Nr. 32 spółdzielnię pod firmą „Genossenschaftsbank Czarnków”, Spółka zapisana z ograniczoną odpowiedzialnością w Czarnkowie. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest:

Prowadzenie różnego rodzaju interesów bankierskich celem popierania obrotu pieniężnego i kredytowego i celem popierania wyrównania pieniędzy.

Ogłoszenie spółdzielni uskutecznia się pod firmą spółdzielni, podpisanej przynajmniej przez 2 członków zarządu w „Kurjerze Powiatu Czarnkowskiego”.

Zarząd stanowią: właściciel browaru Rudolf Kreppe w Czarnkowie, kupiec Hermann Nürnberg w Czarnkowie, emerytowany rendant Enol Schwantes w Czarnkowie. Do ogłoszenia postanowień i podpisywania za spółdzielnię wystarczają podpisy dwóch członków zarządu.

Wysokość odpowiedzialności wynosi 10000 mk. od każdego udziału, wysokość udziału 2000 mk. z których przynajmniej połowę wypłaca się natychmiast po zatwierdzeniu przystąpienia. Ilość udziałów nie ograniczona.

Czarnków, dnia 22 lipca 1921.

Sąd Powiatowy.

Stan Rachunków Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

na dzień 10 sierpnia 1921 roku.

A K T Y W A:		M a r e k p o l.		Zmiany od ostatniego wykazu:	
1. Zapas kruszcu:	a) Złoto	19.168.886.69			
	b) Srebro	40.439.839.60			
	c) Bilon zagraniczny	1.259.838.15	60.868.564.44 *)	+	270.767.07
2. Waluty zagraniczne			38.455.202.68 *)	-	1.255.516.36
3. Rachunki Zagr. „Nostro“		716.952.667.50			
Banki Niemieckie		403.611.288.61 *)	1.120.563.956.11	+	115.672.461.24
4. Portfel wekslowy			2.894.480.067.40	+	390.320.115.30
5. Pożyczki: term., tow., Otw. Kr. i ulgowe			6.773.098.340.21	+	481.613.683.35
6. Dług Skarbu Państwa			145.625.000.000.—	+	5.000.000.000.—
7. Pocztowa Kasa Oszczędności			845.830.954.44	-	217.287.084.61
8. Papiery własne			4.665.800.64		2.163.07
9. Inne Aktywa			12.063.991.135.73	+	2.469.404.504.94
			<u>Razem Mk. 169.426.954.021.65</u>		
P A S Y W A.					
1. Fundusz rezerwowy			68.912.361.57	-	bez zmiany
2. Obieg banknotów			121.814.174.581.50	+	6.571.894.397.—
3. Rachunki żyrowe i natychmiast płatne zobowiązania:					
a) Centralna Kasa Państwowa i inne Kasy Państwowe i Wojskowe		16.792.310.198.29			
b) Pocztowa Kasa Oszczędności		1.593.488.655.13			
c) Inne rachunki		15.188.716.140.47	33.574.514.993.89	+	705.051.390.18
4. Inne Pasywa			13.969.352.084.69	+	961.790.980.68
			<u>Razem Mk. 169.426.954.021.65</u>		

Na poczet pożyczek przejętych 11 listopada 1918 r. wpłynęło Mk. 121.837.904.36.

Zastępca Naczelnego Dyrektora: (—) *Zarzycki.*

Vice-Dyrektor Centralnej Księgowości: (—) *Gawroński.*

Stopa procentowa: 6% od dyskonta weksli i lombardu pożyczek premjowych

„ „ 7% „ lombardu papierów wartościowych

„ „ 5% „ „ pożyczek państwowych.

*) w/g parytetu.

Zjednoczone Browary Warszawskie p. f. HABERBUSCH i SCHIELE, Spółka Akcyjna.

Straty i Zyski za czas od dn. 1. VII—31. XII 1920 r.

Surowe materiały i akcyza	Mk. 5097142.49	Sprzedaż różnych wyrobów	Mk. 22218187.28
Wynagrodzenie administracji i robocizna	6598074.12	Różne dochody	841292.70
Wydatki handlowe i różne	4047192.29		
Opał i światło	1719251.66		
Remont	630306.81		
Różne straty	523662.98		
Zysk do podziału	4443849.63		
	<u>Mk. 23059479.98</u>		<u>Mk. 23059479.98</u>

Bilans za czas od 1. VII—31. XII. 1920 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Nieruchomości	Mk. 14964459.68	Kapitał zakładowy	Mk. 24750000.—
Inwentarz żywy i martwy	14177778.90	„ umorzenia	4479559.58
Różne towary	18392382.53	„ zapasowy	420750.—
Dłużnicy różni	4167917.91	Wierzyciele różni	24736767.10
Papiery procentowe	6406655.48	Sumy przechodnie	313007.30
Gotówka	1050840.54	Zyski	4464109.21
Sumy przejściowe	4158.15		
	<u>Mk. 59164190.19</u>		<u>Mk. 59164190.19</u>

Podział Zysków.

Na kapitał umorzenia	Mk. 827566.65
Na „ zapasowy	100000.—
Na dywidendę	2227500.—
Na podatki, tantjeme i pozostałość zysków	1309042.56
	<u>Mk. 4464109.21</u>

Stan Rachunków Banku Wschodniego w miejscu.

STAN CZYNNY.

na dzień 31 lipca 1921 roku.

STAN BIERNY.

		Marki i fenigi			Marki i fenigi
Gotowizna w kasie		59093996.09	Kapitał zakładowy		24000000.—
Pozostałość w P. K. K. P.		7646416.67	Kapitał zapasowy ustawowy		4372296.10
Pozostałość w P. K. O.		122652.59	Inne rezerwy		3200000.—
Pieniądze zagraniczne		22318613.08	Wkłady:		
Przekazy i weksle zagraniczne		1483328.	a) terminowe	1661821.11	
Papiery procentowe własne:			b) rachunki czekowe	196163257.25	197825078.36
a) papiery państwowe	7786870.30		Redyskonto weksli		22943140.—
b) papiery hipoteczne i komun.	572983.94		Rachunki korespondentów (Loro):		
c) akcje	20202706.96	28562561.20	a) korespondenci krajowi	13296850.92	
Weksle zdyskontowane		101438246.—	a) korespondenci zagraniczni	7582832.—	20879682.92
Rachunki otwartego kredytu:			R-ki nasze u korespond. (Nostro):		
a) zabezp. papierami publiczn.	51792187.75		a) w bankach krajowych	55566162.70	
b) zabezp. weksłami	50837133.45		a) w bankach zagranicznych	3729740.05	59295902.75
c) zabezp. innemi wartościami	41035817.80	143665139.—	Precenty i prowizje		31543983.34
Pożyczki terminowe:			Różni za inkaso		6740644.39
a) zabezp. papierami publiczn.	694410.75		Rachunki z oddziałami		50264786.71
b) zabezp. innemi wartościami	493497.50	1187908.25	Różne rachunki		60150802.93
Rachunki korespondentów (Loro):					
a) korespondenci krajowi	46119369.20				
b) zagraniczni		46119369.20			
R-ki nasze u korespond. (Nostro):					
a) w bankach krajowych	16130123.10				
b) w bankach zagranicznych	504711.63	16634834.73			
Nieruchomości		1619300.—			
Koszty handlowe		18825424.71			
Inkaso weksli		2980931.80			
Rachunki z oddziałami		10339221.96			
Różne rachunki		39178374.22			
		481216317.50			481216317.50

Bilans Stowarzyszenia Spożywców „POMOC BRATNIA” w Sandomierzu na dzień 1 stycznia 1920 roku.

STAN CZYNNY.

STAN BIERNY.

Gotowizna w kasie	Kor.	388597.47	Wkłady	Kor.	77995.67
Remanent towarów po cenie zakupu	„	563022.91	Kasa przezorności pracowników	„	15788.53
Dłużnicy	„	3230.89	Różni	„	204743.02
Ruchomości	„	29454.59	Sumy przechodnie	„	150931.13
Nieruchomość	„	16384.50	Kapitał udziałowy	„	260739.68
Inwentarz żywy	„	15751.50	" zapasowy	„	30660.33
Różni	„	264283.51	" rezerwowo	„	190149.35
Sumy przechodnie	„	2000.—	Czysty zysk	„	351723.66
		Kor. 1282731.37			Kor. 1282731.37

Rachunek Strat i Zysków.

Amortyzacja ruchomości	Kor.	9818.20	Zysk brutto na towarach	Kor.	737692.22
" nieruchomości	„	1820.50			
" inwentarza żywego	„	5252.50			
Koszty handlowe	„	353034.12			
Strata—padł koń	„	6600.—			
" na kursie walut	„	9443.24			
Czysty zysk	„	351723.66			
		Kor. 737692.22			Kor. 737692.22

Bilans Tow. Akc. bawełnianej i gumowej manufaktury FERDYNANDA GELDHNERA w Łodzi po d. 31 grudnia 1921 r.

STAN CZYNNY.

STAN BIERNY.

Nieruchomości	Mk.	1236938.86	Kapitał akcyjny	Mk.	2160000.—
Ruchomości	„	682229.60	obligacyjny	„	537840.—
Gotówka	„	58656.83	Nie zapłacone wylosowane obligacje i procenty od obligacji	„	114786.81
Weksle	„	43972.55	Nie zapłacony podatek kuponowy	„	3331.13
Papiery wartościowe	„	314522.88	Kapitał amortyzacyjny	„	431778.53
Dłużnicy	„	283843.93	" rezerwowo i inne fundusze	„	162965.76
Fabrykaty, surowe i inne materiały	„	2678656.28	Wierzyciele	„	2385013.04
Strata z roku 1900	„	751930.32	Pozostałość zysku z 1919 r.	„	7256.30
		Mk. 6050751.25	Zysk za rok 1920	„	247779.68
					Mk. 6050751.25

B I L A N S

BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE

dnia 31 marca 1921 roku.

dnia 30 kwietnia 1921 roku.

STAN CZYNNY:	Marki i fenigi	STAN CZYNNY:	Marki i fenigi
1. Gotowizna w kasie	262.005.475 50	1. Gotowizna w kasie	219.960.893 66
2. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i Poczta Kasa Oszczędności	835.538.716 74	2. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i Poczta Kasa Oszczędności	735.780.110 07
3. Waluta i dewizy obce	231.393.980 33	3. Waluta i dewizy obce	182.010.358 16
4. Skup weksli	726.489.259 53	4. Skup weksli	743.413.601 19
5. Papiery procentowe własne: państwowe polskie	98.104.405 63	5. Papiery procentowe własne: państwowe polskie	57.969.471 86
pozostałe papiery	42.843.895 19	pozostałe papiery	28.566.165 72
6. Papiery procent. funduszu rezerw.	51.713.224 59	6. Papiery proc. funduszu rezerw.	78.713.224 59
7. Wylosowane pap. proc. i kupony	3.801.541 39	7. Wylosowane pap. proc. i kupony	3 727.316 84
8. Pożyczki na zastaw pap. publiczn.	273.605.266 99	8. Pożyczki na zastaw pap. publiczn.	255.271.840 04
9. Korespondenci dłużnicy pozatem poręczenia M. 132.069.413.89	2.936.164.533 84	9. Korespondenci dłużnicy pozatem poręczenia M. 133.169.413.89	3.379.397.651 33
10. Rachunek z oddziałami Banku	1.299.818.438 96	10. Rachunek z oddziałami banku	1.489.078.163 04
11. Weksle do inkasa	399.286.616 64	11. Weksle do inkasa	418.152.337 64
12. Inkaso u korespondentów	253.218.533 85	12. Inkaso u korespondentów	231.681.575 26
13. Nieruchomości	45.732.708 01	13. Nieruchomości	45.811.356 41
14. Wydatki bieżące za 1920 r.	86.218.671 48	14. Wydatki bieżące za 1920 r.	86.714.821 48
" 1921 r.	63.968.371 82	" 1921 r.	78.143.475 62
15. Rachunki przechodnie	55.786 828 41	15. Rachunki przechodnie	55.595.845 20
	7.670.690.469 40		8.089.988.208 11
STAN BIERNY:		STAN BIERNY:	
1. Kapitał zakładowy	162.000.000 —	1. Kapitał zakładowy	162.000.000 —
2. Fundusz rezerwowy	81.000.000 —	2. Fundusz rezerwowy	81.000.000 —
3. Rezerwa specjalna	61.703.331 40	3. Rezerwa specjalna	61.703.831 40
4. Wkłady: a) rachunki czekowe	1.147.219.395 70	4. Wkłady: a) rachunki czekowe	1.406.157.771 23
b) lokacje	173.241.927 14	b) lokacje	183.944.282 46
5. Korespondenci - wierzyciele pozatem poręczenia M. 132.069.413.89	3.928.077.843 51	5. Korespondenci - wierzyciele pozatem poręczenia M. 133.169.413.89	3.933.096.349 61
6. Weksle redyskontowane	94.596.420 62	6. Weksle redyskontowane	15.883.116 62
7. Rachunek z oddziałami banku	1.056.788.267 60	7. Rachunek z oddziałami banku	1.292.938.542 70
8. Różni za inkaso	648.829.455 48	8. Różni za inkaso	620.404.782 64
9. Dywidendy niepodniesione	1.597.147 27	9. Dywidendy niepodniesione	1.702.237 20
10. Procenty i prowizje za 1920 r.	154.811.059 21	10. Procenty i prowizje za 1920 r.	154.811.059 21
" 1921 r.	71.321.086 74	" 1921 r.	102.050.991 09
11. Rachunki przechodnie	89.504.034 73	11. Rachunki przechodnie	74.325.383 95
	7.670.690.469 40		8.089.988.208 11

Sprawozdanie za rok 1920 Stowarz. pożyczkowo-udziałowego w Małym-Płocku, w gm. Mało-Płockiej, w starostwie Kolneńskim.

Obroty i pozostałości rachunków (w walucie markowej).

STAN BIERNY (Stowarzyszenie winno)	Pozostałość z roku poprzedniego	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku sprawozdawczego	STAN CZYNNY (Stowarzyszenie ma)	Pozostałość z roku poprzedniego	Obroty w roku sprawozdawczym		Pozostałość w końcu roku sprawozdawczego
		Przychód	Rozchód				Przychód	Rozchód	
Udziały i fundusze zakładowe	14795.36	20626.40	10380.72	25041.04	Lokaty w inst. pieniężn. i papiery procent.	11016.—	—	5616.—	5400.—
Fundusze własne: zasobowy i specjalne.	116.35	551.61	—	667.96	Pożyczki	156847.52	109307.52	132149.60	179689.60
Wkłady oszczędnościowe	157419.38	81777.36	57520.94	181675.80	Ruchomości i nieruchomości	—	—	—	—
Inne (sumy przechodnie)	4493.27	5444.40	4493.27	5414.40	Inne	—	—	—	—
Zyski	1696.27	—	1696.27	—	Wydatki i straty	—	19208.12	22756.29	3548.17
					Razem	167863.52	128515 64	160521.39	188637.77
					Gotówka w kasie w dn. 31/XII i obroty ogólne	10657.11	236915.41	234613.09	24191.43
Razem	178520.63	108399.77	74091.20	212829.20	Bilans	178520.63			212829.20

Bilans Banku Kupieckiego Łódzkiego w Łodzi na dzień 31 grudnia 1920 r.

A K T Y W A.	W Centrali w Łodzi		W Filji w Warszawie		RAZEM		P A S S Y W A.	W Centrali w Łodzi		W Filji w Warszawie		RAZEM	
	Marki	f.	Marki	f.	Marki	f.		Marki	f.	Marki	f.	Marki	f.
1. Gotowizna w kasie	9917173	41	20784760	10	30701933	51	1. Kapitał Zakładowy	27000000	—	—	—	—	27000000
2. Pozostałość w P. K. K. P.	308739	51	1185118	47	1493857	98	2. „ Zapasowy Ustawowy	3396375	34	—	—	—	3396375
3. Pieniądze zagraniczne	1058884	12	18126263	59	19185147	71	3. Wkłady:	—	—	—	—	—	—
4. Przekazy i weksle zagraniczne	8927	03	1552931	35	1561858	38	a) terminowe	372524	64	596875	07	969399	71
5. Papiery procentowe własne:	—	—	—	—	—	—	b) rachunki czekowe	27743938	49	26032412	14	53776350	63
a) papiery Państwowe	1031337	58	2650543	02	3681880	60	4. Redyskonto weksli	—	—	196098	54	196098	54
b) papiery hipoteczne i komunalne	1302070	80	1045468	06	2347538	86	5. Rachunki korespondentów (Loro):	—	—	—	—	—	—
c) akcje	117614	16	8412437	71	8530051	87	a) korespondenci krajowi	2075323	06	29618959	91	31694282	97
d) kupony i kup. złote	—	—	1538223	61	1538223	61	b) korespondenci zagraniczni	—	—	12444268	44	12444268	44
6. Papiery procent. kapitału zapasowego	5266942	67	—	—	5266942	67	6. Rachunki nasze u korespondentów (Nostro):	—	—	—	—	—	—
7. Weksle zdyskontowane	19039623	32	17443948	73	36483572	05	a) w bankach krajowych	—	—	3647575	86	3647575	86
8. Rachunki otwartego kredytu:	—	—	—	—	—	—	b) w bankach zagranicznych	8366898	35	17243349	21	25610247	56
a) zabezpieczone papierami publicznymi	350412	—	7457485	28	7807897	28	7. Procenty i prowizje	—	—	3168862	90	3168862	90
b) zabezpieczone weksłami	—	—	—	—	—	—	8. Różni za inkaso	—	—	32009263	47	32009263	47
c) zabezpieczone innymi wartościami	—	—	—	—	—	—	9. Rachunki z Filją w Warszawie	—	—	7796224	58	15882772	87
9. Pożyczki terminowe:	—	—	14708	39	14708	39	10. Różne Rachunki	8086548	29	—	—	6822210	17
a) zabezpieczone papierami publicznymi	—	—	—	—	—	—	11. Rachunek Zysków i Strat	6822210	17	—	—	—	—
b) zabezpieczone innymi wartościami	—	—	—	—	—	—							
10. Rachunki korespondentów (Loro):	14642672	38	35459292	52	50101964	90							
a) korespondenci krajowi	—	—	1715978	97	1715978	97							
b) korespondenci zagraniczni	—	—	—	—	—	—							
11. Rachunki nasze u korespondent. (Nostro):	—	—	8055061	20	8055061	20							
a) w bankach krajowych	4569529	06	5237617	40	9807146	46							
b) w bankach zagranicznych	—	—	—	—	—	—							
12. Nieruchomości	243483	73	—	—	243483	73							
13. Koszty handlowe 1921 r.	—	—	11750	94	11750	94							
14. Inkaso weksli	—	—	672299	35	672299	35							
15. Rachunki z Filją w Warszawie	24827802	78	—	—	24827802	78							
16. Różne rachunki	1178605	79	1390001	43	2568607	22							
	83863818	34	132753890	12	216617708	46		83863818	34	132753890	12	216617708	46

Rachunek Zysków i Strat Banku Kupieckiego Łódzkiego w Łodzi za rok 1920.

D E B E T.	
1. Koszty handlowe	Mk. 9617654.99
2. Kurtaż	" 281858.07
3. Zysk w 1920 roku	" 6822210.16
	Mk. 16721723.22

K R E D Y T.	
1. Pozostałość zysków 1919 roku	Mk. 470856.24
2. Zwrot sum odpisanych na straty w ubiegłych latach	" 25699.21
3. Zysk na dewizach	" 1410592.65
4. Zysk na procentach i prowizji	" 13570369.82
5. Zysk na papierach procentowych	" 1244205.30
	Mk. 16721723.22

Zarząd: Członkowie: B. Wachs, E. Wever, M. Kernbaum.

Dyrektor: Z. Kon.

Za głównego buchaltera: E. Brinckenhoff.

Stowarzyszenie Spożywcze „SNOP” w Witowie Starostwo Piotrków gub.

Bilans za 1919 r. (w rublach).

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	7014.60	Kapitał udziałowy	782.00
Ruchomości	32.37½	„ zapasowy	1586.87
Dom	648.94	„ rezerwowy	6304.36
Remanent towarów	7054.30	Wierzyciele	1030.00
Dłużnicy	6336.60	Czysty zysk	11383.58½
	<u>21086.81½</u>		<u>21086.81½</u>

Rachunek Strat i Zysków.

67408.97	74463.27	Koszta handlowe	1760.72½	Zysk brutto na towarach	13219.91
7054.30	62283.00	Amortyzacja ruchomości	3.50		
74463.27	12180.27	Amortyzacja domu	72.10		
% z Pożyczki Państwowej	231.84	Czysty zysk	11383.58½		
% z Kasy Pożyczek Oszcz. w Witowie	13.25				
% z Komitetu gminnego	794.55				
	<u>13219.91</u>		<u>13219.91</u>		<u>13219.91</u>

Bilans za 1920 r. (w markach).

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	22177.55	Kapitał udziałowy	2445.12
Ruchomości	63.03	„ zapasowy	5886.37
Dom	1261.61	„ społeczny	29331.26
Remanent towarów	64988.00	Wierzyciele	2394.24
Dłużnicy	26661.48	Czysty zysk	75094.68
	<u>115151.67</u>		<u>115151.67</u>

Rachunek Strat i Zysków.

636123.46	70111.46	Konta handlowe	17099.45	Zysk brutto na towarach	92341.13
64988.00	609734.27	Amortyzacja ruchomości	6.90		
70111.46	91377.19	Amortyzacja domu	140.10		
% z Komitetu gminnego	131.44	Czysty zysk	75094.68		
% z Pożyczki Państwowej	782.50				
	<u>92341.13</u>		<u>92341.13</u>		<u>92341.13</u>

Bilans Majatkowy Towarzystwa Spółdzielczego „RUTNOWIANKA” w miejscu

w dniu 31 Grudnia 1920 roku.

A K T Y W A:		P A S Y W A:	
Marki i fenigi		Marki i fenigi	
Kasa:		Kapitał Udziałowy:	
Pozostałość w gotowiznie	203886.28	Członków T-wa	2476031.91
Papiery procentowe:		Niepełne udziały	635.95
9 akcji Warszaw. T-wa Akc. „Bławat”	2119.—	Kapitał Zapasowy	32256.83
Długoterminowa Pożyczka Państwowa	50000.—	„ Rezerwowo	21205.61
10 akcji T-wa Akc. „Tkanina” w Warsz.	5000.—	„ Amortyzac. nieruchom.	206543.53
2 akcje T-wa Akc. „Rozwój”	1000.—	Bank Handlowy w Warszawie oddział w Kutnie	453130.
Pocztowa Kasa Oszcz. w Warsz.	3169.20	Wierzyciele:	
Pocztowe Konto czekowe	3169.20	Pożyczki hipoteczne z nieodebranymi procentami	33453.56
Waluta Niemiecka:		Dostawcy na rachunku otwartym	114219.54
Pozostałość na 31/XII 1920 r.	2144.40	Pożyczki bez zabezpieczenia i kaucje	33735.16
Ruchomości:		Akcepty:	
Inwentarz żywy	100000.—	Dostawcy na rachunku akceptów	1075.29
„ martwy	296750.—	Pożyczki na zabezpieczenia wekslowe	4752.—
Nieruchomości:		Podatki Skarbowe:	
Wartość Nieruchomości Nr. 37	120000.—	Dochodowy skarbowy	299.39
„ 286	600000.—	Osobisty od pracowników	32694.25
Towary:		Od czystych zysków	10294.62
Towary Bławatne	1268095.—	Sumy Przechodnie:	
„ Galanteryjne	469792.—	Dług należny od T-wa	53780.—
„ Składu Opalowego	381285.—	Czysty zysk	1412655.97
Dłużnicy:			
Dłużnicy T-wa	294456.53		
Weksle:			
3 sztuki na sumę	864.—		
Sumy Przechodnie:			
Dług należny T-wu	8205.20		
	<u>4886766.61</u>		<u>4886766.61</u>

Bilans Robotn. Stow. Spożywców pow. Rypińskiego na 31 grudnia 1920 roku.

Rachunek Strat i Zysków.

Amortyzacja ruchomości 10 proc. od 22470 mk. 15 f.	Mk. 2247.05
Koszta handlowe	84133.69
Procenty wypłacone wierzycielom	3431.65
Towar zaginiony na kolei	3336.—
Towar otrzymany od kolei wzamian zaginionego	1000.—
Wierzyciele nie ujawnieni w bilansie 6 VI	1000.—
1/2 proc. og. obrotu na Fund. Społ. Wych.	4445.71
5 proc. od wypł. pensji na Fund. Ubezpie. Prac.	2716.75
Saldo Zw. Rob. Stow. Spół. nie ujaw. w bil. 6 VI r. b.	2019.15
Opakow. z Zw. Rob. Stow. Spółdz. 10 proc. od nadw. 16902 mk. 25 f. na Fund. Społ. Wych.	960.—
30 proc. od nadw. 16902 mk. 25 f. na Fund. Specjalne	1960.23
Nadwyżka z stolarni	5070.69
Nadwyżka brutto na towarach	13870.95
Czysta nadwyżka	406321.25
	10141.37
	<u>Mk. 121192.20</u>
	<u>121192.20</u>

Bilans.

STAN CZYNNY.

Kasa	Mk. 5766.92
Towary	101749.97
Różni	27675.70
Ruchomości	20223.40
Stolarnia	22479.35
	<u>Mk. 177895.34</u>

STAN BIERNY.

Udziałowcy	Mk. 46924.80
Różni	82215.05
Fundusz Społeczny	34168.41
Fundusz Społeczno-Wychowawczy	4445.71
Czysta nadwyżka	10141.37
	<u>Mk. 177895.34</u>

Towarzystwo Akcyjne Fabryk Żelatyny i Kleju „ŻELATYNA“

Rachunek Strat i Zysków za 1919 rok.

Pensje, Koszty Handlowe i Różne Wydatki	Rb. 22,223.05	Za sprzedano towary	Rb. 18,293.73
Procenty	7,252.52	Straty za 1919 rok	11,181.84
	<u>Rb. 29,475.57</u>		<u>Rb. 29,475.57</u>

STAN CZYNNY.

Bilans na 31 grudnia 1919 roku.

STAN BIERNY.

1. Ziemia w Winnicy	Rb. 26,061.—	1. Kapitał Zakładowy	Rb. 300,000.—
2. Inwentarz i maszyny	150,785.49	2. Amortyzacyjny	38,752.46
3. Budynki fabryczne	111,224.48	3. Kar	29.90
4. Gotowe towary i materiały	9,692.18	4. Rezerwy	13,500.—
5. Kasa (Mk. 661,399.—)	3,062.70	5. Pożyczka hipoteczna	90,000.—
6. Zaliczenie kolejowe	418.30	6. Wierzyciele	45,554.14
7. Międzynarodowy Bank Handlowy, Piotrogród	80.59	7. Niepodniesiona dywidenda	2,556.—
8. Weksle w portfelu	24,365.07		
9. Awansy	2,285.10		
10. Kaucje	3,400.—		
11. Papiery publiczne	994.57		
12. Dłużnicy	22,253.50		
13. Straty za 1915, 16, 17 i 18 rok	125,787.68		
14. Straty za 1919 rok	11,181.84		
	<u>Rb. 490,392.50</u>		<u>Rb. 490,392.50</u>

Zarząd Stowarzyszenia Spożywczego w Trzebieszowie pow. Łukowskiego.

STAN CZYNNY.

Bilans za rok 1920.

STAN BIERNY.

Kasa	Mk. 40365.04	Udziały	Mk. 13087.36
Towary	42282.78	Kapitał rezerwowy	8111.27
Dłużnicy	10337.57	zapasowy	1686.17
Ruchomości	483.75	specjalny	10960.55
Różni	5854.55	Różni	3615.93
	<u>Mk. 99303.69</u>	Zysk netto	61842.41
			<u>Mk. 99303.69</u>

Tow. Poż.-Oszczędnościowe w Trzebieszowie.

STAN CZYNNY.

Bilans za rok 1920.

STAN BIERNY.

Kapitał w Banku	Mk. 8.05	Kapitał udziałowy	Nk. 10036.96
% papiery	3240.—	zapasowy	707.46
Pożyczki	151159.21	Specj. przezn.	4181.28
Majątek	78.75	Wkłady	139415.97
Gotówka	3483.93	Sunny przechodnie	3623.74
	<u>Mk. 157969.94</u>	Zysk	4.53
			<u>Mk. 157969.94</u>

Bilans Banku Narodowego dla rozwoju Polskiego przemysłu, rzemiosł i handlu.

STAN CZYNNY.		na 1 Sierpnia 1921 roku.		STAN BIERNY.	
Kasa	Mk. 16391671.90	Kapitał zakładowy	Mk. 50000000.—	R-k bież. w Polsk. Kraj. Kasie Pożyczk.	64093001.56
R-k bież. w Pocztowej Kasie Oszczędn.	1204737.93	Kapitał na lokacji i rachunki czekowe	13936000.—	Weksle redyskontowane	3138500.—
Papiery publiczne własne	21788401.15	Korespondenci: pozostałości na ich r-k (Loro)	3834102.31	Korespondenci: pozostałości na r-k banku (Nostro)	22137815.26
Pieniądże zagraniczne	2276.75	Procenty i prowizja r. b.	285000.—	Różni za inkaso	526377.66
Skup weksli	23846000.—	Różne pasywa			
Otwarte kredyty („on call”) zabezpieczone papierami publicznymi	12063432.50				
Pożyczki terminowe zabezpieczone papierami publicznymi					
Korespondenci: pozostałości na ich r-k (Loro)	38693439.81				
Korespondenci: pozostałości na r-k banku (Nostro)	9068528.79				
Nieruchomości	6842936.72				
Koszty handlowe	7738736.53				
Inkaso weksli	285.000				
Różne aktywa	15650605.83				
	<u>Mk. 157950796.79</u>				<u>Mk. 157950796.79</u>

Towarzystwo Pożyczkowo - Oszczędnościowe w Skórkowicach gminy Machory, powiatu Opoczyńskiego.

STAN BIERNY.		Bilans za rok 1919.		STAN CZYNNY.	
Kapitał zakładowy	Rb. 9644.85	Pożyczki	Rb. 95107.—	Kapitał zapasowy	4925.17
„ zapasowy	615.71	Majątek	49	„ specjalny	
Wkłady	80581.49	Gotówka			
Sumy przechodnie	5010.63				
Czysty zysk	2136.06				
	<u>Rb. 100032.66</u>				<u>Rb. 100032.66</u>

Bilans Stowarzyszenia Spożywczego „ZORZA” w Krępie za 1920 rok.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 6529.24	Udziały	Mk. 14208.29
Towary po cenie zakupu	42813.51	Kapitał zapasowy	875.12
Ruchomości	15116.78	„ rezerwy	2329.98
	<u>Mk. 64459.53</u>	Różne	16200.—
		Czysty zysk	30846.14
			<u>Mk. 64459.53</u>
Rachunek Strat i Zysków.			
Koszta handlowe	Mk. 10634.73	Zysk brutto na towarach	Mk. 42348.23
Straty przez dostawców i sklepowych	2298.95	Zysk na cegielni	1431.59
Czysty zysk	50846.14		
	<u>Mk. 43779.82</u>		<u>Mk. 43779.82</u>
Podział Czystego Zysku.			
10% od 30846 mk. na kapitał zapasowy	Mk. 3084.60		
Wynagrodzenie zarządowi	7711.—		
6% dywidendy od zakupu towarów przez członków	13775.49		
8% od 14208.29 mk. udziałów	1197.77		
Reszta czystego zysku na kapitał rezerwy	4594.12		
Za wyrównanie placu 6 robotnikom	483.16		
	<u>Mk. 30846.14</u>		

Bilans Towarzystwa Przemysłowo-Handlowego „GLOBUS” sp. z ogr. odp. w Warszawie na dzień 1 stycznia 1921 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 64256.—	Kapitał zakładowy	Mk. 2500000.—
Papiery procentowe	101166.70	Wierzyciele	1823668.10
Towary	2967630.—	Zysk za r. 1920	56610.82
Ruchomości	74088.—		
Dłużnicy	1091896.22		
Sumy przechodnie	81242.—		
	<u>Mk. 4380278.92</u>		<u>Mk. 4380278.92</u>

Bilans Stowarzyszenia Spożywców w Krasnymstawie na dzień 1 stycznia 1920 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Kor. 11863.57	Udziały	Kor. 6316.—
Ruchomości	" 4963.14	Fundusze:	
Remanent towarów po cenie kosztu w sklepach i magazynach	" 62332.—	a) zapasowy	" 289.—
Udział w Związku	" 6069.46	b) rezerwowy	" 2240.—
		Różni:	
		a) należn. dostawc.	" 32688.64
		Czysta nadwyżka	" 43694.53
Ogółem	Kor. 85228.17	Ogółem	Kor. 85228.17

Bilans za 1919 rok Stowarzyszenia Chrześcijańskiego „ŁACZNOŚĆ” w Radomsku, zatwierdzony przez Ogólne Zebranie w dniu 22 sierpnia 1920 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w Kasie	Rb. 3533.42	Udziały	Rb. 7666.02
Ruchomości	" 1189.71	Kapitał zapasowy	" 3180.—
Remanent towar.	" 51813.67	Kapitał rezerwowy	" 6841.09
Dłużnicy za towary	" 1290.92	Należności dostaw.	" 3798.—
Udział w związku	" 105.	Pożyczki	" 28882.75
Różni	" 922.36	Inne rachunki	" 329.52
Bracia Nobel	" 17398.99	Bracia Nobel	" 7219.74
		Czysty zysk	" 18336.95
Razem	Rb. 76254.07	Razem	Rb. 76254.07

Bilans za 1920 rok Stowarzyszenia Chrześcijańskiego „ŁACZNOŚĆ” w Radomsku, zatwierdzony przez Ogólne Zebranie w dniu 1 maja 1921 roku.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Gotowizna w kasie	Mk. 86840.22	Udziały	Mk. 19965.05
Ruchomości	" 3436.32	Zapasowy	" 10028.99
Remanent towarów	" 299543.	Społeczny	" 53434.29
Inne należności	" 24153.34	Należności dostawc.	" 166274.70
		Pożyczki	" 152974.39
		Inne zobowiązania	" 1659.04
		Czysta nadwyżka	" 8636.47
Razem	Mk. 412972.88	Razem	Mk. 412972.88

Stan Rachunków Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich na 31 maja 1921 roku.

STAN CZYNNY.	Marki i fenigi		STAN BIERNY.	Marki i fenigi	
Gotowizna w Kasie	44813140.20		Kapitał zakładowy	10000000.—	
Pozostałość w P.K.K.P.	13663793.16		Kapitał zapasowy Ustawowy	5823890.08	
Pozostałość w P.K.O.	599220.07		Inne rezerwy: kapitał zasobowy specjalny	277872.59	
Pieniądze zagraniczne	10022568.49		Wkłady:		
Papiery procentowe własne:			a) terminowe	43851227.50	
a) Papiery Państwowe	15881346.55		b) rachunki czekowe	473476808.24	517328035.74
b) papiery hipoteczne i komunalne	408177.09		Redyskonto weksli		69872418.95
c) akcje	50586158.20	66875681.84	Rachunki Korespondentów (Loro):		
Weksle zdyskontowane		174656591.80	a) korespondenci krajowi	83291250.55	
Rachunki Otwartego Kredytu:			b) korespondenci zagraniczni	6231455.16	89522705.71
a) zabezpieczone papierami publ.	186204199.21		Rachunki nasze u korespondentów (Nostro):		
b) zabezpieczone weksłami	237401308.98		a) w bankach krajowych	33676293.40	
c) zabezpieczone innymi wartościami	175692455.24	599297963.43	b) w bankach zagranicznych	2219168.90	35895462.30
Pożyczki terminowe:			Procenty i prowizje		14971787.08
a) zabezpieczone papierami publ.	635807.80		Różni za inkaso		9020384.51
b) zabezpieczone innymi wartościami	35710.—	671517.80	Rachunki z oddziałami		54794512.05
Rachunki korespondentów (Loro):			Różne rachunki		154662251.84
a) korespondenci krajowi	457170.40		Fundusz stypendjalny		300000.
b) korespondenci zagraniczni	39586.03	496756.43			
Rachunki nasze u korespondentów (Nostro):					
a) w bankach krajowych	17484.70				
b) w bankach zagranicznych	29820833.89	29838318.59			
Nieruchomości		10308388.51			
Ruchomości		3559955.25			
Koszty handlowe		22397524.21			
Inkaso weksli		8964510.95			
Rachunki z oddziałami		59153831.55			
Różne rachunki		7149558.57			
		1052469320.85			1052469320.85

STAN RACHUNKÓW BANKU WSCHODNIEGO W WARSZAWIE.

na dzień 30 Czerwca 1921 r.

Stan Czynny.	Marki i fenigi	Stan Bierny.	Marki i fenigi
Gotowizna w kasie	46553963.31	Kapitał zakładowy	24000000.—
Pozostałość w P. K. K. P.	26432184.25	Kapitał zapasowy ustawowy	4372296.10
Pozostałość w P. K. O	4093252.09	Inne rezerwy	3200000.—
Pieniądze zagraniczne	4198421.43	Wkłady:	
Przekazy i weksle zagraniczne	1836046.57	a) terminowe	1661821.11
Papiery procentowe własne		b) rachunki czekowe	171433855.68
a) papiery państwowe	8042870.30	Redyskonto weksli	9609270.—
b) papiery hipoteczne i komunalne	1444913.44	Rachunki korespondentów (Loro):	
c) akcje	18826755.91	a) korespondenci krajowi	11363372.46
Weksle zdyskontowane	61010947.50	b) korespondenci zagraniczni	18006214.46
Rachunki otwartego kredytu:		Rachunki nasze u Koresp. (Nostro):	
a) zabezpieczone papierami publ.	53675368.—	a) w bankach krajowych	21997051.20
b) zabezpieczone weksłami	30402325.45	b) w bankach zagranicznych	2501956.55
c) zabezp. innymi wartościami	31890570.80	Procenty i prowizje	23341882.88
Pożyczki terminowe:		Różni za inkaso	6743942.39
a) zabezpieczone papierami publ.	595089.65	Rachunki z Oddziałami	36013699.85
b) zabezp. innymi wartościami	207047.50	Różne rachunki	59496627.75
Rachunki korespondentów (Loro):			
a) korespondenci krajowi	13547344.48		
b) korespondenci zagraniczni	15547344.48		
Rachunki nasze u koresp. (Nostro):			
a) w bankach krajowych	21993367.20		
b) w bankach zagranicznych	596344.63		
Nieruchomości	1619300.—		
Koszty handlowe	14685359.34		
Inkaso weksli	1439991.80		
Rachunki z Oddziałami	15887808.94		
Różne rachunki	23309345.58		
	382378617.97		382378617.97

Stowarzyszenie Udziałowe Rolników pow. Hrubieszewskiego i Tomaszowskiego w Hrubieszowie.

Bilans za czas od d. 1 Stycznia do d. 31 Grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.

1. Kasa	Mk.	201050.88
2. Towary	"	9764586.40
3. Nieruchomość	"	7077710.14
4. Ruchomość	"	296778.—
5. Dłużnicy	"	1333970.27
6. Banki	"	3912.63
7. Akcje i Udziały	"	187770.20
8. Papiery wartościowe	"	22183.33
9. Inwentarz żywy	"	32500.—
10. Nowe budowle	"	80526.40
11. Straty spowodowane inwazją bolszewicką	"	1605311.25
	Mk.	20606299.50

STAN BIERNY.

1. Kapitał udziałowy	Mk.	6411533.—
2. " zapasowy	"	26491.85
3. " rezerwowy	"	81664.34
4. " amortyzacyjny	"	409407.41
5. Amortyzacja strat spowodowanych przez inwazję bolszewicką	"	1605311.15
6. Wierzyciele	"	10533188.70
7. Banki	"	1759162.—
8. Zysk za 1920 r.	"	1224321.05
	Mk.	20606299.50

Rachunek Strat i Zysków.

WYDATKI.	
Koszty Handlowe Centrali	Mk. 1543307.82
Filji	129650.—
Procenty z rachunków bieżących	189541.07
Amortyzacja	544094.45
Administracja nieruchomości	15595.15
Utrzymanie koni	27626.99
Czysty zysk	1224321.05
	Mk. 3674136.53

DOCHODY.

Ze sprzedaży towarów w Centrali	Mk. 3557119.51
" " " Filji	110750.40
Za procenty z r-ków w Bankach	6266.62
	Mk. 3674136.53

Bilans Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego Robotników Warszawskich, ul. Kaliksta 5.

w dniu 31 grudnia 1919 r.

Stan czynny: Gotówka mk. 23864.06, papiery 88 mk. 105901.20, pożyczki mk. 640290.90, lokaty mk. 194468.69, ruchomości mk. 2720 99, druki mk. 1071.95, straty 1915/1918 r. (mk. 89026.72 po odliczeniu nadwyżki dochodów 1919 r. w sumie mk. 13014.77) mk. 76011.95. Ogółem mk. 1044329.74.
Stan bierny: Kapitał udziałowy mk. 61130.38, kapitał zapasowy mk. 129.50, wkłady i długi mk. 836926.95,

rezerwa na pokrycie strat mk. 80479.73, sumy przechodnie mk. 65663.18. Ogółem mk. 1044329.74.

Rachunek Strat i Zysków.

Winien: Koszty administracji mk. 28226.73, koszty ekzekucji mk. 9322.25, procenty od wkładów za 1919 r. mk. 31170.44, pożyczki odpisane na straty mk. 1502.80, amortyzacja ruchomości mk. 483.43, nadwyżka dochodów mk. 13014.77. Ogółem mk. 83720.42.

Ma: Procenty mk. 71887.74, pożyczki odzyskane mk. 4394.61, zysk na sprzedaży Pożyczki Państwowej mk. 5032.22, koszty zwrotne mk. 2405.85. Ogółem mk. 83720.42.

Sprawozdanie Towarzystwa Akc. Pabjanickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych „KRUSHEIENDER” w Pabjanicach

za czas od 1-go stycznia 1914 roku do 31-go grudnia 1919 roku.

WINIEN.

Rachunek Przychodu i Rozchodu.

MA.

	1914	1915/18	1919
Rachunek bilansu Rb.	4694638.75	6764684.52	301151.19
Różni wierzyciele „	9410024.86	8041281.17	4654687.23
Rachunek zysków i strat „	262057.35		
Rb.	14366720.96	14805965.69	4955838.41

	1914	1915/18	1919
Różni dłużnicy Rb.	7602036.44	14180336.76	2053748.63
Rachunek bilansu „	6764684.52	301151.18	2718680.95
Rachunek zysków i strat „		323877.75	183408.83
Rb.	14366720.96	14805965.69	4955838.41

WINIEN.

Rachunek Zysków i Strat.

MA.

Rachunek amortyzacji Rb.	228198.10	175420.94	
R-k przychodu i rozchodu „		323877.75	183408.83
Rachunek bilansu „	46330.49		452968.20
Rb.	274528.59	499298.69	636377.03

Rachunek bilansu Rb.	12471.24	499298.69	636377.03
R-k przychodu i rozchodu „	262057.35		
Rb.	274528.59	499298.69	636377.03

AKTYWA.

Bilans po dzień 31-go Grudnia.

PASYWA.

	1914	1918	1919
R-k nieruchomości Rb.	1970358.77	1974016.69	1974016.69
„ maszyn i utensyljów „	4302020.34	4147157.12	4161554.57
„ materiałów surowych „	1174139.69	47341.62	2048215.19
„ przędzy „	540587.92		77566.16
„ składu towarów „	4867447.48	32281.70	3296.66
„ materiałów do potrzeb fabrykacji „	182509.43	221527.86	589602.94
„ kasy „	302175.92	31454.45	851571.88
„ weksli „	272152.23	32678.47	33828.81
„ papierów wartościowych „	154172.75	657632.75	787032.75
„ dłużników „	1320565.01	4395178.28	3646946.49
„ strat i zysków „		452968.20	636377.03
Rb.	15086129.54	11992237.14	14810009.17

	1914	1918	1919
R-k akcji Rb.	3500000.—	3500000.—	3500000.—
„ amortyzacji „	4968513.77	5143934.71	5143934.71
„ kapitału zapasowego „	300000.—	300000.—	300000.—
„ wierzycieli „	6271285.28	3048302.43	5866074.46
„ zysków i strat „	46330.49		
Rb.	15086129.54	11992237.14	14810009.17

Sprawozdanie Białostockiego Towarzystwa Wzajemnego Ubezpieczenia od Ognia.

Rachunek Zysków i Strat za czas 1 I—31/XII 1920 r.

ROZCHÓD.

-Marki i fen.

Rezerwa premji reasekurac. z 1919 r.	19200.—	
Premje reasekuracyjne za 1920 r.	623289.51	
	642489.51	
Po potrąceniu rezerwy na 1921 r.	239932.58	402556.93
Prowizja agentów		135447.56
Koszta handlowe	298245.57	
Subwencja Ochot. Straży Ogniowej	6000.—	304245.57
Straty pogorzelowe		37019.25
Urząd nadzoru nad zakład. ubez.		6254.—
Spisano dług. wątpliw.		3117.91
Zysk		32129.38
		920770.60

PRZYCHÓD.

Marki i fen.

Rezerwa prem. askurac. z 1919 r.	70505.57	
Premje asekuracyjne za 1920 r.	893393.74	
	963899.31	
Po potrąceniu rezerwy na 1921 r.	339932.58	623966.73
Różnice premji i przepł.		648.07
Oplaty pocztowe i polisowe		157036.80
Procenta		7832.82
Wpływy reasekurac. za straty pogorz.		29994.58
Tanfjema i różnice w obrachunku		90823.60
Dochód z nieruchomości		10468.—
		920770.60

Bilans w dniu 31 Grudnia 1920 r.

STAN CZYNNY.

Marki i fen.

Stan kasy	43179.31	
Pożyczka odrodzenia	51309.—	
Dewizy rosyjskie	1561.23	
P. K. K. P. R/Zyrowy	70058.31	
Należności w instytuc. kredytow.	1006.73	
Nieruchomość	140000.—	
Urządzenie biurowe	3120.—	143120.—
Prolongac. pod weksle		112725.90
Rezerwa premji reasekuracyjnej		230932.58
Różni dłużnicy		224983.25
		887876.31

STAN BIERNY.

Mk. i f.

Kapitał	153661.73	
Rezerwa premji asekuracyjnej	339932.58	
Podatek Skarbowy i Stemplowy	15951.—	
P. K. K. P. R/Zastawowy	40000.—	
Różni wierzyciele	306201.62	
Czysty zysk z 1920 r.	32129.38	
		887876.31

Bilans Tow. Poż. Oszczędn. w Kieczewie za r. 1920.

Pasywa: Udziały mk. 10049.48, fund. zasob. 7473.67, wkłady 74737.97, inne 1302.08. Aktywa: gotówka 27791.78, lokaty 507.29, pożyczki 65275.88. Bilans: 93574.95. Rachunek Zysków i Strat: dochody 8918.77, wydatki 8907.02, zyski 11.75.

Bilans Częstochowskiego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego w Częstochowie, ul. Kościuszki Nr. 11, w dniu 31 grudnia 1920 r.

Stan czynny: Kasa mk. 355104.02, papiery procentowe i akcje mk. 407824.26, pożyczki mk. 6983345.22, lokaty mk. 1852112, nieruchomości mk. 451116.37, lombard mk. 708467, różne rachunki mk. 21501.68. Ogółem mk. 10779470.55. Stan bierny: Udziały mk. 928539.01, fundusz zasobowy mk. 63057.55, fundusze rezerwowe mk. 109249.29, wkłady mk. 8777085.86, długi mk. 294170, różne rachunki mk. 533095.33, zysk mk. 74273.51. Ogółem mk. 10779470.55.

Rachunek strat i zysków za 1920 r.

Winien: Procenty wypłacone 110552.37, koszty administracji mk. 329140.24, niedobory z poprz. lat mk. 244151.67, zysk mk. 74273.51. Ogółem mk. 758117.79. Ma: procenty pobrane mk. 756689.24. Różne wpływy mk. 1428.55. Ogółem mk. 758117.79.

Bilans Chrześcijańskiego stow. poż. oszczędn. w Retkini za 1919 rok.

Pasywa: Udziały mk. 8654.56, fundusz specjalny mk. 507.21, wkłady 18749.85, inne 506. Aktywa: gotówka 2610.39, lokaty 600, pożyczki 24308.52, ruchom. 172.40. Bilans 28417.62. R-k strat i zysków: dochody 1498.33, wydatki 2224.64, straty 726.31 uchwalono pokryć karą od dłużników.

Bilans Chrześcijańskiego stow. poż. oszczędn. w Retkini za 1920 rok.

Pasywa: Udziały mk. 9985.16, fund. zasob. i specjal. 833.25, wkłady 35786.06, inne 2135.98. Aktywa: gotówka 5908.43, papiery procentowe 1100, pożyczki 41247.86, ruchom. 129.30. Bilans 48740.45. R-k zysków i strat: dochody 6310.96, wydatki 6665.82, stratę 354.86, postanowiono pokryć z fund. zasob. i z zysków roku następnego.

Bilans stow. poż. oszczędn. w Kazimierzy Wielkiej za 1920 r.

Pasywa: Udziały mk. 21200.42, fund. zasob. i specjalny 31915.70, wkłady 2057806.05, inne 293.60. Aktywa: Gotówka 27604.51, lokaty i pap. procentowe 967450.73, pożyczki 1127199, ruchom. 35.05. Bilans 2122289.29. R-k zysków i strat: dochody 75509.18, wydatki 64435.66, zysk 11073.52, podzielono na fundusz zasob. 1107.35 na budowę własnego domu 3270.14, różnym instytucjom 6696.03.

Ogłoszenie.

Niniejszym podaje się do publicznej wiadomości, że na ogólnym zebraniu członków Towarzystwa, pożyczkowo-oszczędnościowego, w Stokach, w dniu 18 września r. b. zapadła uchwała nakazująca likwidację tegoż Towarzystwa i, że na mocy powyższego oraz z mocy ustawy z d. 29 października 1920 r. (o spółdzielniach) Komisja Likwidacyjna Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego w Stokach wzywa pod skutkami prawa:

a) Wierzycieli i wkładców do zgłoszenia swych pretensji w ciągu 3-ch miesięcy od daty ogłoszenia.

b) Dłużników do pokrycia swych względem Towarzystwa należności w terminie 3-ch miesięcznym od daty ogłoszenia.

Stoki, dnia 9 Października 1921 r.

(—) L. Switoński. (—) F. Bajer. (—) J. Pozdziej.

Ogłoszenie.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Akademickiej Spółdzielni Wytwórczej w Warszawie odbędzie się dn. 30/X r. b. w lokalu wytwórni Lwowska 12, o godz. 15, w drugim terminie o godz. 16 tamże tegoż dnia. Porządek dzienny:

1) Wybór prezydium, 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, 3) Zatwierdzenie planu działalności na przyszły okres, 4) Dymisja Zarządu, 5) Wybory nowego Zarządu i R. N., 6) Wnioski. O czem, prosząc członków o przybycie zawiadamia Zarząd A. S. W.

Tow. Akc. Przemysłu Wełnianego „M. A. WIENER” w Łodzi

Bilans po dzień 31 marca 1921 roku.

STAN CZYNNY.

1. Nieruchomości i budowie	Mk.	926576.09
2. Maszyny i urządzenia fabryczne	„	6763857.58
3. Towary i surowce	„	105213522.—
4. Kasa	„	3759633.57
5. Portfel wekslowy	„	185041.67
6. Papiery publiczne	„	1339284.—
7. Dłużnicy	„	17355575.10
8. Ruchomości	„	23535.12
9. Rachunek Strat i Zysków, strata lat ubiegłych	Mk.	2150323.39
Zysk w roku sprawoz.	„	348907.30
	Mk.	1801416.09
	Mk.	137368441.22

STAN BIERNY.

1. Kapitał Akcyjny	Mk.	6480000.—
2. Fundusz zapasowy	„	270191.22
3. „ „ od nieszczęśli. wypadków rob.	„	13657.20
4. Fundusz amortyzac. Mk. 1108955.66 amortyzowano w roku sprawozdawczym „ 108042.81 „ 1216998.47	„	25644652.73
5. Wierzyciele	„	101428236.19
6. Akcepty	„	2314705.41
7. Procenty zarezerwowane	„	2314705.41
	Mk.	137368441.22

Rachunek Strat i Zysków po dzień 31 marca 1921 r.**WINIEN.**

1. Koszty handlowe	Mk.	2026178.14
2. Procenty	„	1739608.22
3. Różnice kursowe	„	1121422.62
4. Prowizje bankowe	„	96281.22
5. Pensje dyrektorów	„	360000.—
6. Sumy odpisane na straty	„	161454.21
7. Utrzymanie nieruchomości	„	982.41
8. Amortyzacja	„	108042.81
9. Pozostałość z roku 1919/20	„	2150323.39
	Mk.	7764293.02

M A.

1. Zysk na fabrykacji	Mk.	5956767.73
2. Zwrot sum odpisanych na straty	„	6109.20
3. Strata z lat poprzednich	Mk.	2150323.39
mniej zysk w roku sprawoz.	„	348907.30
	Mk.	1801416.09
	Mk.	7764293.02

Dom Handlowy Marjan Gołaszewski i S-ka, Sp. z ogr. odpow. R-k Bilansu Zamknięcia na dz. 31/XII 1920 r.

Stan Czynny: Gotówka w kasie mk. 81417.65, urządzenie sklepowe mk. 230060, utensylja sklepowe mk. 9730.50, papiery procentowe mk. 1000, remanent towarów na dz. 31/XII 1920 r. mk. 1265217.10. Razem mk. 1587425.25. Stan Bierny: R-k kapitału mk. 517425.25, wierzyciele mk. 1070000. Razem mk. 1587425.25.

Rachunek Strat i Zysków: za czas od 1/III do 31/XII 1920 r. Winien: Kupione towary mk. 9625078.40, koszty handlowe mk. 600398.46, procenty mk. 58275.76, ogłoszenia mk. 38589.80, zyski mk. 637425.25. Razem mk. 10959767.67. Ma: Towary sprzedane mk. 9694550.57, remanent towarów na 31/XII 1920 r. mk. 1265217.10. Razem mk. 10959767.67.